

**Stichting
Pensioenfonds TDV**

**Jaarverslag
2020**

Stichting Pensioenfonds TDV

Jaarverslag 2020

50^e Boekjaar

Stichting Pensioenfonds TDV
Zutphenseweg 51
Postbus 318
7400 AH Deventer
Telefoon: 0570 - 682116
Website: www.sptdv.nl
Handelsregister nr.: 41244237

Inhoud

1. Bestuursverslag	4
Karakteristieken van het pensioenfonds	4
Organisatie per 31 december 2020	4
Kenmerken pensioenregeling	5
Uitvoering	6
Kernpunten	7
Meerjarenoverzicht	8
1.1 Algemeen	9
1.2 Pensioenen	18
1.3 Financiële positie	21
1.4 Beleggingen	24
1.5 Risicobeheer	30
1.6 Vooruitzichten	34
1.7 Ontwikkelingen na balansdatum	34
1.8 Verslag van het Verantwoordingsorgaan	36
1.9 Verslag van de Visitatiecommissie	37
2. Jaarrekening 2020	39
2.1 Balans na bestemming van het saldo van baten en lasten	39
2.2 Staat van baten en lasten	40
2.3 Kasstroomoverzicht	41
2.4 Toelichting op de jaarrekening 2020	42
3. Overige gegevens	62
3.1 Resultaatbestemming	62
3.2 Actuariële verklaring	62
3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	64
4. Bijlagen	69
4.1 Begrippenlijst	69

1. Bestuursverslag

Karakteristieken van het pensioenfonds

Missie

Stichting Pensioenfonds TDV (TDV) is belast met de uitvoering van de pensioenregelingen van Trivium Packaging Netherlands B.V. (Trivium) en haar rechtsvoorgangers.

De missie van TDV is om de pensioenregelingen van Trivium en haar rechtsvoorgangers uit te voeren. Deze uitvoering omvat:

- het inzichtelijk maken van pensioenzaken,
- het administreren en uitbetalen van pensioenen,
- het op solide wijze beleggen en beheren van de pensioenpremies, de beleggingsopbrengsten en het pensioenvermogen,
- helder en duidelijk communiceren met belanghebbenden.

TDV doet dit op een toekomstbestendige, betrouwbare en integere wijze.

Doelstellingen

Om deze missie te bereiken zijn de doelstellingen van TDV:

- Voor de deelnemer een pensioen bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het pensioen van de bedrijfstak (Metalelektro), maar bij voorkeur beter.
- Het tijdig en juist uitkeren van de pensioenbetalingen.
- Het hebben van tevreden betrokkenen (zowel intern als extern).
- Het nakomen van pensioentoezeggingen conform het pensioenreglement nu en in de toekomst. In de eerste plaats betreft dit de nominale pensioenen.
- Het streven naar een jaarlijkse, voorwaardelijke indexatie op basis van de consumentenprijsindex voor zowel de ingegane pensioenen als van de pensioenaanspraken van de gewezen deelnemers en van een indexatie van de pensioenaanspraken van de actieve deelnemers op basis van de loonindex (cao).
- Het tegen aanvaardbare kosten uitvoeren van de pensioenregeling.

In de documentatie over pensioenen worden veelvuldig vaktermen gebruikt. TDV probeert dit zoveel mogelijk te vermijden, maar er valt vaak niet aan te ontkomen. Dat geldt ook voor dit jaarverslag. Daarom is achterin als bijlage (pagina 69 en verder) een uitgebreide begrippenlijst opgenomen.

Organisatie per 31 december 2020

Bestuur

Voorgedragen door de directie van Trivium:

drs. F.C.L. Terpstra RA (1965) (voorzitter)

drs. H.J. Veld RA (1973)

mr. J.H.M.L. Bessems (1961)

Voorgedragen door de Groepsondernemingsraad van Trivium:

mevrouw drs. M. Bankers (1977)

drs. W.J. Morkin RA (1971) (aspirant lid)

Voorgedragen door de pensioengerechtigden:

drs. B.P. Hess (1946) (secretaris)

mevrouw drs. W.J. Lugtenburg-Sanders (1951)

Externe deskundige:

A.M.J. de Bekker AAG (1946)

Commissies

De beleidsvoorbereiding vindt voor een belangrijk deel plaats binnen drie commissies: de beleggingsadviescommissie, de pensioencommissie en de risicocommissie. De commissies zijn samengesteld uit leden van het bestuur en externe deskundigen en hebben elk hun eigen taak.

De taak van de beleggingsadviescommissie is om het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien ten aanzien van het te voeren beleggingsbeleid. Tevens dient de commissie toe te zien op de uitvoering van het beleggingsbeleid van TDV.

De taak van de pensioencommissie is om het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien ten aanzien van de communicatie naar deelnemers en het onderhouden van de documentatie van TDV.

De taak van de risicocommissie is om het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien ten aanzien van het risicomanagement. Tevens dient de commissie toe te zien op de uitvoering van de risicocontrole van TDV.

Commissieleden	Beleggingsadviescommissie	Pensioencommissie	Risicocommissie
drs. M. Bankers		X	
drs. E.J. Bannet*	X		
A.M.J. de Bekker AAG	X		
mr. J.H.M.L. Bessems		X	
H.A.G. Castillion*			X
drs. B.P. Hess			X
drs. Th.W.F. Hillen RBA*	X**	X**	X**
drs. W.J. Lugtenburg			X
prof. dr. R.M. Salomons*	X		
drs. F.C.L. Terpstra RA	X		
drs. H.J. Veld RA		X	

* Geen bestuurslid

** Niet stemgerechtigd

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur. Daarnaast heeft het VO een aantal adviesbevoegdheden. Het Verantwoordingsorgaan is als volgt samengesteld:

Th.A. Tysma (1945) (voorzitter), namens de pensioengerechtigden
 drs. K. Hopma (1950), namens de pensioengerechtigden
 mevrouw mr. M.J.E.T. van der Marck (1949), namens de pensioengerechtigden
 mevrouw A. Dauphin (1965) (secretaris), namens de werknemers
 drs. J.H. Soenveld (1977), namens de werkgever
 drs. E.E.W. Vriens (1966), namens de werkgever

Pensioenbureau

Het bestuur heeft het dagelijks beleid opgedragen aan een van de werkgever onafhankelijk pensioenbureau. Dit betreft de administratieve uitvoering van de pensioenregelingen, de financiële administratie en het beheer van het vermogen van TDV. De medewerkers van het pensioenbureau zijn formeel wel in dienst van Trivium, maar leggen louter verantwoording af aan het bestuur van TDV.

Personele bezetting

Directeur	drs. Th.W.F. Hillen RBA
Pensioenadministratie	M.C. Kuik en mevrouw P.J. Wallin-Bos.
Financiële administratie	D.G. Schimmel
Secretariaat	mevrouw E. Peeters-Bolink en mevrouw J.G. Rauwerdink-Wamelink

Externe ondersteuning

Certificerend actuaaris	Triple A – Risk Finance B.V., Amsterdam
Adviserend actuaaris	Sprenkels & Verschuren B.V., Amsterdam
Onafhankelijke accountant	Mazars Accountants N.V., Rotterdam
Compliance dienstverlener	Nederlands Compliance Instituut B.V., Capelle aan den IJssel
Risicomanager	C-Risk Support, Almere
Functionaris gegevensbescherming	H.A.G. Castillion

Kenmerken pensioenregeling

De pensioenregeling van TDV is een middelloonregeling en voorziet in een ouderdomspensioen vanaf 67 jaar en een partnerpensioen van 70% van het ouderdomspensioen op opbouwbasis. Er geldt geen minimum toetredingsleeftijd. Het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen bedraagt 1,76% van de pensioengrondslag. De pensioengrondslag is het vaste jaarsalaris vermeerderd met de vakantietoeslag met een maximum van € 110.111 vanaf 1 januari 2020 en € 112.189 vanaf 1 januari 2021 en verminderd met de franchise (vanaf 1 januari 2020 € 14.167 en vanaf 1 januari 2021 € 14.554).

Voor de deelnemer die geheel arbeidsongeschikt raakt, wordt het deelnemerschap voor maximaal 70% voortgezet zonder dat de deelnemer daarvoor nog premie verschuldigd is. Voor gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemers geldt een gedeeltelijk premievrije voortzetting van het deelnemerschap.

De pensioenregeling kent verscheidene flexibiliseringsmogelijkheden. Werknemers in regelmatige ploegendienst kunnen vrijwillig deelnemen aan een regeling die voorziet in een tijdelijke aanvulling op het nabestaandenpensioen. Dit tijdelijke nabestaandenpensioen wordt aan de partner uitgekeerd tot en met de maand waarin de deelnemer de AOW-leeftijd zou hebben bereikt.

Tot eind 2020 was er een overgangsregeling van kracht waaraan werknemers geboren na 1949, onder bepaalde voorwaarden, pensioenrechten konden ontlenen. Deze voorwaardelijke rechten zijn per 30 november 2020 omgezet in onvoorwaardelijke pensioenaanspraken.

Uitvoering

Trivium heeft TDV verzocht om de pensioenregeling voor haar personeel en voormalige personeelsleden uit te voeren. Hiertoe is een uitvoeringsovereenkomst tussen Trivium en TDV afgesloten. De huidige overeenkomst loopt tot en met 31 december 2021. In deze overeenkomst zijn afspraken tussen Trivium en TDV vastgelegd. Dit betreft onder andere de uitwisseling van informatie en de financiering van de pensioenregeling. TDV berekent jaarlijks de minimaal vereiste premie. Trivium is verplicht om ieder kalenderjaar deze premie aan TDV af te dragen. TDV brengt de maandelijks premie per kwartaal in rekening bij Trivium. Trivium dient de premie binnen 10 dagen na afloop van ieder kwartaal te betalen.

Door de betaling van de jaarlijkse pensioenpremie voldoet Trivium volledig en definitief aan al zijn financieringsverplichtingen. Trivium is niet gehouden tot het storten van extra premies, bijdragen of herstelbetalingen.

Kernpunten

Het jaar 2020 stond in het teken van de uitbraak van de coronapandemie. Dit had grote gevolgen voor de maatschappij, de financiële markten en de manier van werken voor veel organisaties, ook voor TDV.

In het eerste kwartaal van 2020 brak het coronavirus uit. Veel overheden legden grote delen van de economie stil. Dit had ook grote gevolgen voor de financiële markten. Koersen van de meeste beleggingen daalden fors, waardoor de dekkingsgraad van het fonds in maart tot onder 100% daalde. Financiële markten herstelden verrassend snel, waardoor de dekkingsgraad zich ook redelijk goed herstelde. De rente daalde in het eerste kwartaal fors en bleef in de resterende maanden op het lage niveau liggen. De lage rente had een aanzienlijk negatieve invloed op de dekkingsgraad.

Operationeel heeft TDV de werkzaamheden vrijwel ongestoord kunnen voortzetten. Sindsdien werken de medewerkers van TDV zoveel mogelijk vanuit huis, maar het kantoor is wel dagelijks bezet. Alle vergaderingen van het bestuur en de commissies zijn sindsdien digitaal gehouden. Ook dat verliep zonder noemenswaardige problemen.

Gezien de uitzonderlijke omstandigheden besloot het een crisisteam in te stellen. Dit crisisteam bestond uit de voorzitter van het bestuur, de voorzitters van de bestuurscommissies, de risicomanager en de directeur of hun plaatsvervangers. Het crisisteam heeft tweewekelijks overleg gevoerd. Toen eind juni de financiële markten tot rust waren gekomen en er operationeel geen problemen waren, is dit overleg stopgezet.

In 2020 daalde de dekkingsgraad van 116,5% naar 113,2%. De daling is veroorzaakt door de daling van de rente. De beleidsdekkingsgraad daalde van 113,0% naar 106,6%. De beleidsdekkingsgraad is de graadmeter voor de financiële positie van het fonds. Aangezien de beleidsdekkingsgraad ultimo 2020 onder de vereiste dekkingsgraad (120,5%) lag, bevond TDV zich eind 2020 in de situatie van een reservetekort.

Per 1 januari 2020 zijn de pensioenen van pensioengerechtigden en de pensioenaanspraken van gewezen deelnemers met 0,5% en de pensioenaanspraken van actieve deelnemers met 0,71% verhoogd. Omdat de beleidsdekkingsgraad (gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden) per eind november (uitgangspunt voor de vaststelling van de indexatie) onder 110% (107%) lag, heeft het bestuur moeten besluiten om de pensioenuitkeringen en de pensioenaanspraken per 1 januari 2021 niet te verhogen. Het toekennen van indexatie is niet toegestaan als de beleidsdekkingsgraad onder 110% ligt.

TDV kende een overgangsregeling in verband met de oude TOP-SUM(O) uitkering. Werknemers geboren na 1949 konden hieraan, onder bepaalde voorwaarden, rechten aan ontlenen. Deze voorwaardelijke rechten zijn per 30 november 2020 omgezet in onvoorwaardelijke pensioenaanspraken. Voor deze omzetting diende de werkgever de daarvoor benodigde koopsommen te betalen. De werkgever heeft dit per 31 december 2020 gedaan en heeft zich daarmee een loyale werkgever getoond.

In 2020 is een beleggingsresultaat van 5,5% behaald (2019: 18,1%). Alle beleggingscategorieën behaalden een positief resultaat.

Door de sterke daling van de rente werd op de matching-portefeuille een positief resultaat van 9,1% (2019: 12,8%) behaald. De return-portefeuille behaalde een rendement van 4,0% (2019: 18,1%). Zowel de matching-portefeuille als de return-portefeuille presteerden minder goed dan de normportefeuille.

Per 31 maart 2020 is een herstelplan bij DNB ingediend, gebaseerd op de financiële situatie per eind 2019. Uit dit herstelplan komt naar voren dat de beleidsdekkingsgraad naar verwachting binnen de wettelijke termijn van 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. Ook uit het per 31 maart 2021 ingediende herstelplan komt naar voren dat TDV binnen de wettelijke termijn zal herstellen. DNB heeft ingestemd met de ingediende herstelplannen.

Uit de jaarlijks uit te voeren haalbaarheidstoets kwam in 2020 een pensioenresultaat van 103,7% naar voren (2019: 103,6%). Dat betekent dat TDV over een 60-jaars periode naar verwachting gemiddeld volledig zou kunnen indexeren en ook een klein gedeelte van de in het verleden niet toegekende indexaties kan inhalen. Het pensioenresultaat van 103,7% is hoger dan de ondergrens van 90%. Er is dus geen reden om de financiële opzet te veranderen.

2020 was een heel bijzonder jaar. Operationeel is TDV er in geslaagd goed te blijven functioneren. Financieel is het jaar uiteindelijk redelijk verlopen, veel beter dan aanvankelijk werd verwacht.

Het bestuur

Meerjarenoverzicht

		2020	2019	2018	2017	2016
Aantal verzekerden per 31 december						
Deelnemers		939	949	940	936	961
Gewezen deelnemers ¹⁾		1.037	1.113	1.159	1.738	1.774
Pensioengerechtigden		2.519	2.609	2.696	2.797	2.899
		4.495	4.671	4.795	5.471	5.634
Pensioenen (x € 1.000)						
Premies en koopsommen		27.628	10.011	10.154	9.688	8.377
Gedempte premie ²⁾		9.414	8.885	8.526	7.281	6.221
Pensioenuitkeringen		17.931	18.068	18.129	18.653	18.902
Pensioenvermogen ³⁾		647.231	605.040	521.270	547.224	513.654
Technische voorzieningen ⁴⁾		571.542	519.568	465.069	460.523	477.083
Eigen vermogen		75.688	85.472	56.202	86.702	36.571
Dekkingsgraad		113,2%	116,5%	112,1%	118,8%	107,7%
Vereiste dekkingsgraad		120,5%	122,0%	122,2%	122,9%	122,9%
Beleidsdekkingsgraad		106,6%	113,0%	118,6%	114,8%	103,5%
Beleggingen (x € 1.000)						
Belegd vermogen		622.379	589.616	501.816	506.891	475.460
Samenstelling belegd vermogen						
- Vastgoedbeleggingen		91.057	88.824	70.493	66.222	52.061
- Aandelen		229.133	216.870	182.110	199.932	175.140
- Vastrentende waarden		271.353	264.402	238.593	208.015	211.788
- Derivaten		30.797	19.475	10.576	32.682	36.431
- Overige beleggingen		39	45	44	40	40
Totaal beleggingsresultaat (%)		5,5%	18,1%	-3,1%	8,7%	7,9%
Vermogensbeheerkosten (% vermogen)		0,42%	0,43%	0,42%	0,42%	0,41%
		2021	2020	2019	2018	2017
Pensioenuitvoeringsgegevens (x € 1)						
Salarisgrens	112.189	110.111	107.593	105.075	103.317	101.519
Franchise	14.554	14.167	13.785	13.344	13.753	13.753
Pensioenpremie (% van pensioengrondslag)	32,7%	32,3%	32,4%	31,2%	28,9%	26,9%
Toeslagen per 1 januari						
- Deelnemers	0,00%	0,71%	1,41%	0,50%	0,00%	0,00%
- Gewezen deelnemers	0,00%	0,50%	1,41%	0,50%	0,00%	0,00%
- Pensioengerechtigden	0,00%	0,50%	1,41%	0,50%	0,00%	0,00%
Pensioenuitvoeringskosten (x € 1.000)		646	650	565	486	499
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer		184	181	153	129	128

1) De ex-partners van de deelnemers worden vanaf 31 december 2018 niet meer meegeteld bij de gewezen deelnemers.

2) De hoge premie in 2020 is veroorzaakt door de betaling van de overgangsreling TOP-SUM(O).

3) Pensioenvermogen is het totaal aan activa minus de schulden.

4) De technische voorzieningen zijn inclusief de voorziening voor herververkerde rechten en zijn gebaseerd op de nominale marktrente per 31 december van het betreffende jaar.

1.1 Algemeen

1.1.1 Het jaar 2020

Het jaar 2020 stond in het teken van de uitbraak van de coronapandemie. Dit had grote gevolgen voor de maatschappij, de financiële markten en de manier van werken voor veel organisaties, ook voor TDV.

1^e kwartaal

Na een rustig begin van het jaar op de financiële markten, ontstond in februari en maart grote onrust op vrijwel alle financiële markten. De uitbraak van het virus gevolgd door de afkondiging van lockdowns in vrijwel alle landen, zorgden voor een enorme ontwrichting van de maatschappij. Aandelenkoersen stortten in en veel andere risicovolle beleggingen daalden fors in waarde. Centrale banken grepen in en verlaagden hun rentes. Als gevolg hiervan daalde de dekkingsgraad van TDV onder de 100% per eind maart (98,7%).

De instelling van lockdowns had ook grote gevolgen voor het besturen van het fonds. Het kabinet adviseerde om zoveel mogelijk thuis te werken en zo min mogelijk bijeenkomsten met meerdere personen te organiseren. Sindsdien werken de medewerkers van TDV zoveel mogelijk vanuit huis, maar het kantoor is wel dagelijks bezet. TDV beschikte al geruime tijd over faciliteiten om thuis te kunnen werken. Medewerkers hebben vanuit huis digitaal toegang tot vrijwel alle benodigde informatie. Alleen papieren archieven kunnen niet geraadpleegd worden. De overgang naar zoveel mogelijk thuiswerken verliep zonder problemen en is in zeer korte tijd gerealiseerd. Alle werkzaamheden zijn vrijwel ongestoord doorgegaan.

Sinds half maart zijn alle vergaderingen van het bestuur en de commissies digitaal gehouden. Ook dat verliep zonder noemenswaardige problemen.

Gezien de uitzonderlijke omstandigheden heeft besloten het bestuur een crisisteam in te stellen. Dit crisisteam bestond uit de voorzitter van het bestuur, de voorzitters van de bestuurscommissies, de risicomanager en de directeur of hun plaatsvervaarders. Het crisisteam heeft tot halverwege juni wekelijks of tweewekelijks overleg gevoerd.

Per einde van het kwartaal is het herstelplan bij DNB ingediend.

2^e kwartaal

DNB heeft in het tweede kwartaal contact opgenomen met de voorzitters van de pensioenfondsen om te vernemen hoe de nieuwe situatie van besturen ten tijde van de coronacrisis verloopt. Onze voorzitter heeft DNB ingelicht over de operationele en financiële gang van zaken. Hij kreeg de indruk dat DNB gerust was gesteld over de operationele gang van zaken en dat TDV in control is.

Op 20 april is de eerste digitale bestuursvergadering gehouden, nadat voorafgaand aan de bestuursvergadering alle commissies voor het eerste digitaal vergaderd hadden. Alle vergaderingen verliepen zonder problemen. Het was de bedoeling dat de visitatiecommissie een gedeelte van deze bestuursvergadering zou bijwonen in het kader van de visitatie over 2019. Vanwege de lockdown maatregelen kon dit niet doorgaan. Hierop is besloten om het overleg digitaal te houden met een delegatie van het bestuur en de directeur en vervolgens met een delegatie van het verantwoordingsorgaan.

In deze vergadering zijn zoals gebruikelijk het klachtenboek, de verslagen van de compliance dienstverlener en de vertrouwenspersoon en de Systematische Integriteits Risico Analyse (SIRA) behandeld. Er waren geen bijzonderheden.

De vergadering in juni staat altijd in het teken van de jaarrekening en jaarverslag en van (her) benoemingen van bestuursleden of leden van de commissies. De heer De Bekker was jarenlang lid van zowel de beleggingsadviescommissie als de risicocommissie. Heden ten dage wordt dat als een ongewenste combinatie beschouwd. Daarom is besloten om het lidmaatschap van de heer De Bekker van de risicocommissie te beëindigen. Het bestuur heeft de intentie om mevrouw Lugtenburg aan te stellen als sleutelfunctiehouder risicobeheer. Om die reden is besloten de functies van mevrouw Lugtenburg en de heer Bessems in de commissies te ruilen, mevrouw Lugtenburg is overgestapt van de pensioencommissie naar de risicocommissie en de heer Bessems vice versa.

De kwartaalrapportage van DNB is vanaf 2020 aanzienlijk uitgebreid. De uitbreiding betreft het zogenaamde look-through principe: de onderliggende beleggingen van de beleggingsfondsen moeten nu ook gerapporteerd worden. Daarnaast vraagt DNB nog veel meer informatie (o.a. een aantal specifieke codes) over de beleggingen. Het gevolg hiervan was dat TDV deze rapportages niet zelf meer kan opstellen. Daarom is besloten om deze rapportages uit te besteden. Er zijn overigens weinig fondsen die deze rapportage zelf opstellen, zeker niet de kleinere fondsen.

Op de financiële markten keerde de rust grotendeels terug en veel markten hadden zich behoorlijk goed hersteld. Als gevolg hiervan is de dekkingsgraad van TDV ook hersteld en lag deze per eind juni weer boven de minimaal vereiste dekkingsgraad (104,3% t.o.v. 104,1%). Er zijn geen operationele problemen bij het pensioenbureau opgetreden. Op basis hiervan heeft het bestuur besloten om het crisioverleg per einde van het kwartaal te beëindigen.

3^e kwartaal

In de zomer heeft het fonds van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) bericht ontvangen dat de AP de klacht van een deelnemer van TDV ongegrond heeft verklaard.

Begin september is een brief van DNB ontvangen waarin de heer Veld is goedgekeurd als sleutelfunctiehouder interne audit.

De vervuller van de interne audit functie (InAudit) heeft twee rapporten uitgebracht, Datakwaliteit en Informatie Technologie. Het bestuur heeft deze rapporten besproken en op de aanbevelingen gereageerd.

In de vergadering van september is besloten om de externe evaluatie van het bestuur te verschuiven naar 2021, hopend dat het dan mogelijk zou zijn om fysiek bij elkaar te komen. Om dezelfde reden is ook de studiedag naar 2021 verplaatst.

Ten aanzien van het strategische beleggingsbeleid heeft het bestuur besloten om de yen niet meer af te dekken en de dollar minder. Daarbij is afgesproken om dit beleid in het vierde kwartaal geleidelijk te implementeren, zodat de gewenste situatie aan het einde van het jaar bereikt is. Verder is besloten om vanaf 1 januari 2021 de renteafdekking te koppelen aan de stand van de reële rente (de nominale rente minus de inflatieverwachtingen) en de hoogte van de dekkingsgraad, in plaats van alleen aan de stand van de nominale rente.

4^e kwartaal

Het bestuur heeft de coronacrisis grondig geëvalueerd. Naar aanleiding van deze evaluatie is het calamiteitenplan geactualiseerd.

De sleutelfunctiehouder actuariële functie heeft twee rapporten uitgebracht. Het bestuur heeft de rapporten en de aanbevelingen besproken.

Het was de bedoeling dat de eerste toezichthouder van DNB die het toezicht op TDV houdt, de bestuursvergadering van oktober zou bijwonen. Vanwege de coronacrisis was dit niet mogelijk. In plaats daarvan is er digitaal overleg geweest tussen DNB en een delegatie van het bestuur en de directeur. Er waren geen bijzonderheden.

De voorzitter van de visitatiecommissie had zich niet beschikbaar gesteld voor een nieuwe visitatie. Het bestuur heeft op basis van de voordracht van het verantwoordingsorgaan een vervanger aangesteld.

In de laatste vergadering van het jaar wordt de premie en de indexatie voor 2021 vastgesteld. Voor 2021 wordt de premie gelijkgesteld aan de maximale premie die de werkgever bereid is te betalen (32,7%). De premie voldoet hiermee aan de wettelijke eisen. Echter, doordat de rente sterk gedaald is, is de premie niet voldoende om de opbouw voor de pensioenaanspraken te financieren. Daarvoor zou de premie ongeveer 47% moeten zijn. Een dergelijk hoge premie valt niet op te brengen. Hierdoor maakt TDV een verlies op de inkoop van de pensioenaanspraken. Voorgaande jaren was dat meestal ook het geval, maar toen was het verlies over het algemeen beperkt. In 2020 was het verlies al behoorlijk opgelopen en in 2021 neemt het verlies verder toe. Het bestuur heeft besloten dit nog één jaar te accepteren, maar ook geconcludeerd dat dit niet jarenlang zo door kan gaan. In 2021 zal het bestuur zich beraden hoe dit opgelost kan worden.

Omdat de beleidsdekkingsgraad (gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden) per eind november (uitgangspunt voor de vaststelling van de indexatie) onder 110% (107%) lag, heeft het bestuur moeten besluiten om de pensioenuitkeringen en de pensioenaanspraken per 1 januari 2021 niet te verhogen.

1.1.2 Bestuur en organisatie

Eind 2019 zijn de Food & Specialities Divisies van Ardagh Group S.A. gefuseerd met Exal Corporation en is een nieuw bedrijf gevormd: Trivium Packaging B.V. Ardagh is voor 43% eigenaar, terwijl de overige 57% van de aandelen in het bezit zijn van Ontario Teachers Pension Plan, het pensioenfonds van de leraren van de Canadese provincie Ontario.

Voor TDV en de pensioenen van de deelnemers heeft de fusie geen directe gevolgen gehad. TDV blijft onder dezelfde naam de pensioenregelingen van Trivium Packaging Netherlands B.V. verzorgen.

Per 1 januari 2020 heeft mevrouw Bolt haar bestuurslidmaatschap opgezegd. Mevrouw Bolt is in dienst gebleven bij Ardagh en kan haar werkzaamheden voor Ardagh niet combineren met het bestuurslidmaatschap van het pensioenfonds van Trivium.

Visie

In de visie van het bestuur staat de deelnemer bij TDV centraal. TDV biedt deelnemers:

- een pensioen dat ten minste gelijkwaardig is aan het pensioen van de bedrijfstak (Pensioenfonds van de Metalektro, PME), maar bij voorkeur beter;
- een tijdige, juiste, gedegen en (kosten)efficiënte uitvoering van de pensioenovereenkomst;
- een goede, adequate, persoonlijke en snelle service.

Zolang TDV aan bovenstaande ambitie kan voldoen, biedt TDV meerwaarde aan de deelnemers en werkgever en is dit meer dan voldoende grond om op middellange termijn als zelfstandig pensioenfonds voort te bestaan.

TDV houdt interne ontwikkelingen en ontwikkelingen in de markt voor pensioenfondsen nauwlettend in de gaten. Als blijkt dat omstandigheden veranderen en dat TDV haar ambitie niet meer waar kan maken, zal het bestuur zich tijdig beraden over alternatieven voor de toekomst.

Nieuwe inrichting van het pensioenstelsel

Op 16 december 2020 heeft de minister van Sociale Zaken Koolmees het consultatiedocument Wet toekomst pensioenen gepubliceerd. Belanghebbenden konden tot uiterlijk 12 februari 2021 reageren. Er zijn zeer veel reacties binnengekomen. Mede op basis van de reacties zal de minister een concept Wet aan de Tweede Kamer aanbieden. Naar verwachting zal dat in de zomer gebeuren.

Sociale partners krijgen een belangrijke rol bij de overgang naar het nieuwe stelsel. Het bestuur zal in de loop van 2021 in gesprek gaan met sociale partners.

Evaluatie actuariële grondslagen

In artikel 126 van de Pensioenwet en artikel 2 van het Besluit financieel toetsingskader is vastgelegd dat pensioenfondsen de technische voorzieningen en premies dienen te baseren op prudente beginselen. De basis voor de vaststelling van de technische voorzieningen en premies zijn de actuariële grondslagen. Deze grondslagen dienen met enige regelmaat geëvalueerd te worden, zodat wordt gewaarborgd dat deze aannames actueel blijven. In 2018 heeft de adviserend actuaaris, Sprenkels & Verschuren (S&V), deze evaluatie uitgevoerd. Dit heeft geleid tot aanpassingen in de partnerfrequentie, de opslag voor het wezenpensioen en de opslag in de premie voor premie-vrijstelling in verband met arbeidsongeschiktheid.

In september 2020 heeft het Koninklijke Actuariële Genootschap nieuwe overlevingstafels bekendgemaakt. TDV heeft deze tafels vanaf oktober 2020 toegepast.

Sleutelfuncties

Op grond van Europese Wetgeving Pensioenfondsen (IORP II) dienen pensioenfondsen vanaf 13 januari 2019 over 3 sleutelfuncties te beschikken. Met een houder van een sleutelfunctie wordt degene bedoeld die eindverantwoordelijk is voor de uitoefening van de taken die behoren tot de desbetreffende sleutelfunctie. Kleine pensioenfondsen hadden tot 1 september 2020 de tijd om hier invulling aan te geven. Het bestuur heeft grondig onderzocht en ook met DNB overlegd hoe dit bij een klein pensioenfonds als TDV goed en efficiënt kan worden ingericht. Dit heeft geleid tot de volgende opzet:

- Binnen het bestuur wordt een lid aangesteld als houder van de risicobeheerfunctie. De risicobeheerfunctie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. TDV is nog in overleg met DNB over de invulling van deze functie.
- Binnen het bestuur is de heer Veld aangesteld als houder van de interne auditfunctie. De interne auditfunctie betreft het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het pensioenfonds.
- De actuariële functie wordt niet binnen het bestuur belegd, maar uitbesteed aan Triple A Risk Finance B.V. (Triple A). De actuariële functie is belast met de actuariële activiteiten.

De sleutelfunctiehouders zien toe op de werkzaamheden die onder hun functie vallen, maar voeren die niet uit. Dat gebeurt door de zogenaamde vervullers. TDV heeft de werkzaamheden van deze vervullers grotendeels uitbesteed.

- Het risicobeheer wordt voor een groot gedeelte uitgevoerd door de in 2018 aangestelde externe risicomanager (op parttimebasis).
- De uitvoering van interne audits heeft TDV uitbesteed aan InAudit B.V., een bedrijf dat gespecialiseerd is op dit gebied. In 2020 heeft InAudit twee audits uitgevoerd. De aanbevelingen worden door het bestuur besproken en op een actielijst vastgelegd. In principe worden de aanbevelingen overgenomen. Mocht dit niet het geval zijn, dan moet het bestuur dit met goede redenen beargumenteren.
- De uitvoering van de actuariële functie heeft TDV uitbesteed aan Triple A Risk Finance. Triple A is ook sleutelfunctiehouder en de certifierend actuaaris van TDV. Triple A stelt op kwartaalbasis een rapport op. Ook voor de actuariële functie geldt dat de aanbevelingen door het bestuur worden besproken en op een actielijst worden vastgelegd. In principe worden de aanbevelingen overgenomen. Mocht dit niet het geval zijn, dan moet het bestuur dit met goede redenen beargumenteren.

Asset Liability Management

In 2019 heeft TDV door S&V een Asset Liability Management-studie (ALM-studie) laten uitvoeren. In deze studie is onderzocht tot welke pensioenuitkomsten het huidige beleggingsbeleid naar verwachting zal leiden, wat de risico's zijn dat dit niet gehaald wordt en wat de kans is dat pensioenen zelfs verlaagd moeten worden. Vervolgens is hetzelfde gedaan voor een aantal alternatieve beleggingsstrategieën.

Uit de studie kwam naar voren dat het bestaande beleggingsbeleid niet meer voldeed aan sommige van de risicocriteria die vertegenwoordigers van de deelnemers in 2015 opgesteld hadden. Dat betekende dat het beleggingsbeleid of de risicohouding aangepast moest worden. Het bestuur is daarom in overleg getreden met deze vertegenwoordigers. De werknemers werden hierbij vertegenwoordigd door de groepsondernemingsraad (GOR) en de pensioengerechtigden door het bestuur van de vereniging van pensioengerechtigden, VPP-TDV. Ook het verantwoordingsorgaan (VO) van het pensioenfonds is hierbij betrokken geweest. Alle partijen hadden een sterke voorkeur om het bestaande beleggingsbeleid voort te zetten en daarom de risicohouding aan te passen. Dit betekende een lichte verhoging van het risico.

Risicohouding

De risicohouding is in 2019 voor het laatst aangepast en luidt als volgt:

- De kans op korting van totaal maximaal 22,5% (was 15%) mag niet groter zijn dan 5% (95% zekerheid).
Dat wil zeggen dat de kans dat pensioenen en pensioenaanspraken met gemiddeld 1,5% (was 1%) per jaar verlaagd moeten worden over een periode van 15 jaar maximaal 5% mag bedragen.
- Het pensioenresultaat (zie Haalbaarheidstoets) voor actieve deelnemers dient met een zekerheid van 80% minimaal 85% (was 85%, niet aangepast) te bedragen.
Dat wil zeggen dat de kans dat pensioenen van actieve deelnemers over een periode van 15 jaar met gemiddeld meer dan 1% per jaar achterblijven bij de inflatie, maximaal 20% mag bedragen.
- Het pensioenresultaat van niet-actieve deelnemers dient met een zekerheid van 75% minimaal 87% (was 88%) te bedragen.
Dat wil zeggen dat de kans dat pensioenen van niet-actieve deelnemers over een periode van 15 jaar met gemiddeld meer dan 0,9% per jaar achterblijven bij de inflatie, maximaal 25% mag bedragen.

Actuariële en bedrijfstechnische nota

In de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) worden naast de actuariële aspecten van de reglementaire pensioenen ook de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem, de uitvoeringsovereenkomst, de opzet van de administratieve organisatie en interne controle en het beleggingsbeleid beschreven.

Sinds 2015 dient de ABTN ten minste één keer per jaar bij DNB ingediend te worden. TDV heeft dit gedaan na de laatste vergadering van het jaar (17 december) waarin de ABTN besproken is. Ten opzichte van vorig jaar zijn er niet veel wijzigingen aangebracht. De belangrijkste aanpassingen waren de aanpassingen van de rente- en valutaafdekking.

Haalbaarheidstoets

Pensioenfondsen dienen jaarlijks een haalbaarheidstoets (HBT) uit te voeren. De HBT geeft inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. In de HBT worden berekeningen gemaakt op basis van het deelnemersbestand over een periode van 60 jaar. Per geboortegroep wordt het verwachte pensioenresultaat uitgerekend. Het pensioenresultaat is gedefinieerd als het totaal aan verwachte pensioenuitkeringen ten opzichte van de som van de verwachte pensioenuitkeringen bij volledige pensioenopbouw conform de pensioenregeling en volledige prijsindexatie. Dat wil zeggen dat bij een score van 100%, een deelnemer een volledig geïndexeerd pensioen mag verwachten. Let wel: die 100% is het gemiddelde over de hele periode. Het wil niet zeggen dat het pensioen elk jaar geïndexeerd wordt. Er kunnen jaren tussen zitten waarin dat niet zo is, maar die worden dan later weer ingehaald.

De uitkomst van het pensioenresultaat van de in 2020 uitgevoerde HBT is 103,7% (2019: 103,6%). Het pensioenresultaat is daarmee fractioneel hoger dan in 2019.

Het pensioenresultaat van 103,7% is hoger dan de ondergrens van 90%. Er is dus geen reden om de financiële opzet te veranderen.

1.1.3 Goed pensioenfondsbestuur Code Pensioenfondsen (Code)

De Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid hebben een Code Pensioenfondsen opgesteld. Doel van de Code is om de kwaliteit van het functioneren van het pensioenfondsbestuur te verbeteren en daarbij het vertrouwen van alle direct belanghebbenden, maar ook van de maatschappij in het algemeen, te behouden en te versterken. De Code is wettelijk verankerd. De normen in de Code zijn een aanvulling op wet- en regelgeving. De normen in de Code zijn leidend, maar de Code laat ruimte voor de eigen verantwoordelijkheid van het pensioenfondsbestuur in de keuzes die het maakt. De pensioenfondsen mogen de Code daarom naleven volgens het "pas-toe-of-leg-uit"-beginsel. Dit betekent dat een pensioenfonds de normen van de Code toepast of in het jaarverslag motiveert waarom

het een norm niet (volledig) toepast. Er is een monitoringcommissie ingesteld, die jaarlijks onderzoekt hoe de pensioenfondsen de Code naleven.

In het najaar van 2018 is de Code aangepast. De normen zijn nu gegroepeerd aan de hand van acht thema's en het aantal normen is handzamer gemaakt. De acht thema's waar goed pensioenfondsbestuur om draait zijn: 'Vertrouwen waarmaken', 'Verantwoordelijkheid nemen', 'Integer handelen', 'Kwaliteit nastreven', 'Zorgvuldig benoemen', 'Gepast belonen', 'Toezicht houden en inspraak waarborgen' en 'Transparantie bevorderen'.

De normen waar TDV niet aan voldoet worden hierna uitgelegd.

In niet alle contracten met dienstverleners worden afspraken over het beloningsbeleid vastgelegd (norm 13). Wel vraagt TDV elk jaar het beloningsbeleid van haar vermogensbeheerders op. Mocht hieruit naar voren komen dat dit beleid niet strookt met de uitgangspunten die TDV stelt, dan zal in overleg getreden worden. In 2020 was daar geen aanleiding toe.

TDV heeft een cyclus waarin dienstverleners periodiek geëvalueerd worden. Niet alle dienstverleners worden, zoals de Code aanbeveelt (norm 14), jaarlijks geëvalueerd. Een evaluatie vindt minstens één keer per drie jaar plaats of vaker indien het bestuur dat noodzakelijk acht.

Door het aftreden van mevrouw Bolt, is er geen bestuurslid meer met een leeftijd van jonger dan 40 jaar (norm 33). Mevrouw Bolt is nog niet opgevolgd. Er is overigens wel een bestuurslid van begin 40 jaar (mevrouw Bankers) die bij haar benoeming wel jonger dan 40 jaar was. Ook in het VO zit geen lid meer met een leeftijd van onder de 40 jaar. Dat was jarenlang wel het geval, maar het desbetreffende lid is inmiddels de leeftijd van 40 jaar gepasseerd. Het bestuur en het VO zien dit niet als een probleem. Bij een volgende benoeming in het VO zal hier rekening mee gehouden worden. In de statuten is niet vastgelegd dat een bestuurslid maximaal twee keer kan worden herbenoemd (norm 34). Het bestuur wil de mogelijkheid hebben om in voorkomende gevallen, in het belang van de continuïteit van het fonds, hiervan af te wijken.

Rapportagenorm	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag
Norm 5 Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja	Zie diverse plaatsen in dit jaarverslag.
Norm 31 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja	Zie Hoofdstuk 1.1.2 Bestuur en organisatie.
Norm 33 In zowel het bestuur als in het VO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	Nee	Zie Hoofdstuk 1.1.2 Bestuur en Organisatie. In het VO zit inmiddels geen lid meer met een leeftijd van onder de 40 jaar. Zie pagina 10.
Norm 47 Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Ja	Zie Hoofdstuk 1.9 Verslag van de Visitatiecommissie.
Norm 58 Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja	Zie hoofdstuk 1, paragraaf Karakteristieken van het pensioenfonds.
Norm 62 Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Ja	Zie Hoofdstuk 1.4.3 Maatschappelijk Verantwoord Beleggen.

Rapportagenorm	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag
Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja	Zie Hoofdstuk 1.1.3, paragrafen Evaluatie bestuur en educatie en Gedragscode.
Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja	Zie Hoofdstuk 1.1.3, paragraaf Klachten.

Visitatie

De visitatie is uitgevoerd door de Visitatie Commissie Pensioenfondsen (VCP). Dat is hetzelfde bedrijf dat de visitatie in de voorgaande jaren heeft uitgevoerd. Wel is van voorzitter gewisseld. In hoofdstuk 1.9 is een samenvatting van het verslag van de Visitatiecommissie (VC) en het commentaar van het bestuur hierop opgenomen.

Het bestuur zet alle aanbevelingen van de Visitatiecommissie op een actielijst. De actielijst wordt regelmatig door de commissies, het bestuur en het VO besproken om de opvolging van de aanbevelingen te monitoren.

Niet alle aanbevelingen worden opgevolgd. Het bestuur beargumenteert waarom sommige aanbevelingen niet opgevolgd worden.

Evaluatie bestuur en educatie

De evaluatie van het bestuur in 2020 is vanwege de coronapandemie een paar keer uitgesteld. Het bestuur had een sterke voorkeur om de evaluatie fysiek te houden. De beperkende maatregelen duurden echter langer dan verwacht. Daarom is besloten is om de evaluatie definitief op 14 juni 2021 te houden.

Nieuwe bestuurders volgen een cursus met betrekking tot het besturen van een pensioenfonds. Voor zittende bestuurders is het lastiger om goede (vervolg)cursussen te vinden die in hun tijdschema passen. Het meest efficiënt is het om bijeenkomsten te organiseren van maximaal 2 uur in combinatie met een bestuursvergadering die (in principe) toegesneden zijn op TDV.

Klachten

In 2020 is er een aantal klachten van eenzelfde deelnemer ontvangen. Deze klachten bleken ongegrond.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft in 2019 naar aanleiding van een bij hun ingediende klacht van een deelnemer om informatie bij TDV verzocht. TDV heeft die informatie aangeleverd. In de zomer van 2020 heeft het fonds van de AP bericht ontvangen dat het AP de klacht ongegrond heeft verklaard.

Integriteitsbeleid

Doelstelling van het integriteitsbeleid is het stimuleren dat aan TDV verbonden personen op alle niveaus handelen in overeenstemming met maatschappelijk geaccepteerde waarden en normen. Dit betreft waarden en normen in het algemeen, maar ook de specifieke waarden en normen die gelden voor TDV in het bijzonder. Standaarden zoals de gedragscode van TDV maken deel uit van die regels. Het integriteitsbeleid is gericht op het beperken van compliancerisico's. Compliancerisico wordt omschreven als het risico van aantasting van de integriteit en daarmee van de reputatie van TDV als gevolg van het niet naleven van die ethische standaarden en (toezicht)wet- en regelgeving, die van toepassing zijn op relaties met de deelnemers, markten en/of toezichhoudende instanties.

Belangrijke aandachtspunten zijn onder andere fraude, corruptie, belangenverstremgeling, beloningsbeleid, incidentenregeling en bescherming van persoonsgegevens.

Er zijn in 2020 geen integriteitsincidenten geweest.

Privacybeleid

De Pensioenfederatie heeft een Gedragslijn "Verwerking persoonsgegevens pensioenfondsen" gepubliceerd. Deze Gedragslijn is in werking getreden per 1 juli 2019. Pensioenfondsen hadden daarna 6 maanden de tijd om de Gedragslijn te implementeren. Per 1 januari 2020 wordt van pensioenfondsen verwacht dat zij rapporteren over de naleving van de Gedragslijn.

TDV heeft de documentatie en procedures van TDV in lijn met deze Gedragslijn aangepast. Daarnaast is in januari 2020 een functionaris gegevensbescherming (FG) aangesteld. Er zijn in 2020 geen overtredingen gemeld.

Gedragscode

De gedragscode van TDV is gebaseerd op de modelgedragscode van de Pensioenfederatie. De Pensioenfederatie heeft de modelgedragscode en de modellen voor de klokkenluidersregeling en incidentenregeling in 2020 aangepast. TDV heeft als gevolg hiervan de code en genoemde regelingen ook aangepast. Ieder jaar verklaren bestuurders, medewerkers van het pensioenbureau en leden van het VO en de beleggingsadviescommissie dat zij de gedragsregels hebben nageleefd.

Compliance

De compliance dienstverlener stelt jaarlijks een rapport op over de naleving van de gedragscode en het integriteitsbeleid. In het rapport wordt geconcludeerd dat men bij TDV de gedragscode heeft nageleefd. Er wordt één concrete aanbeveling gedaan. Het bestuur heeft deze aanbeveling besproken en opgevolgd.

Uitvoerders

Het bestuur vraagt aan haar uitvoerders diverse documenten en verklaringen op. Dit betreft onder andere het bekend zijn met fraude, fraudepreventie, het beloningsbeleid (norm 13 van de Code), de klokkenluidersregeling (norm 21 van de Code), risicobeheersing en, voor zover van toepassing, het beleid inzake Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB). Het bestuur neemt kennis van deze documenten en stelt, indien daar aanleiding voor is, verdere vragen. Wat betreft MVB verlangt TDV van haar vermogensbeheerders dat zij minimaal voldoen aan de principes zoals verwoord in het handvest van de Verenigde Naties ten aanzien van MVB (UN Principles for Responsible Investment, (UNPRI)). Mocht blijken dat het beleid van een uitvoerder niet in overeenstemming is met het beleid van TDV, dan zal de uitvoerder verzocht worden om het beleid aan te passen. Indien de uitvoerder hier niet aan wil of kan voldoen, dan zal de relatie heroverwogen of beëindigd worden. Bij de huidige uitvoerders is daar vooralsnog geen aanleiding toe. TDV kijkt daarnaast kritisch naar de kosten van de uitvoerders.

1.1.4 Communicatie

Reguliere communicatie

TDV hecht veel waarde aan duidelijke en tijdige informatieverstrekking over pensioenzaken ten behoeve van de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden. Het communicatiebeleid is vastgelegd in een communicatieplan. De communicatie is een belangrijk punt van aandacht en het bestuur heeft zich als doel gesteld om de communicatie voortdurend te verbeteren. Veel informatie is te verkrijgen via de website www.sptdv.nl. De website is vorig jaar in zijn geheel vernieuwd. Periodiek wordt een pensioeninformatiebulletin (Pensioenblik) gemaakt. Door middel van de Pensioenblik worden deelnemers op de hoogte gebracht van actuele zaken. In de zomer wordt een verkort jaarverslag gepubliceerd. Op de schermen in de fabrieken wordt op kwartaalbasis informatie verstrekt. Jaarlijks ontvangen deelnemers een opgave van hun pensioenaanspraken (Uniform Pensioenoverzicht, UPO). De pensioengerechtigden ontvangen jaarlijks een opgave van hun pensioenaanspraken (UPO voor pensioengerechtigden) en een opgave van het in het voorafgaande jaar uitgekeerde pensioen (jaaropgave).

Mijnpensioenoverzicht.nl

Het Nationaal Pensioenregister (NPR) speelt bij de communicatie een belangrijke rol. Het NPR is bereikbaar via de website Mijnpensioenoverzicht.nl. Op de website kunnen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in één overzicht de AOW en het pensioen in netto maandbedragen zien. Vanuit dit overzicht kunnen deelnemers zich stap-voor-stap verdiepen in het pensioen. Er wordt inzicht geboden welke veranderingen in de privé- en werksituatie (zoals een scheiding of het wisselen van baan) van invloed kunnen zijn op de hoogte van het pensioen. Bovendien kan een vergelijking gemaakt worden tussen het huidige inkomen en het inkomen van later. Ook kan het gezamenlijk pensioen met de partner bekeken worden.

Pensioen 1-2-3

Pensioen 1-2-3 is een gelaagd communicatiemiddel ontwikkeld door de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars dat de deelnemer in drie stappen, van hoofdlijn tot in detail, wegwijs maakt in de eigen pensioenregeling. Pensioen 1-2-3 wordt digitaal aangeboden. In laag 1 worden op twee pagina's toegankelijk en beknopt de belangrijkste elementen van de pensioenregeling aan de deelnemer uitgelegd. Indien de deelnemer geïnteresseerd is, kan in laag 2 meer informatie worden gevonden. In laag 3 zijn de fondsdocumenten te vinden, hierbij valt te denken aan het pensioenreglement, de ABTN, de statuten en het jaarverslag.

1.1.5 Informatie vanuit toezicht van DNB, AFM en Autoriteit Persoonsgegevens (AP)

Onderzoeken en bezoeken

DNB heeft bij alle pensioenfondsen ook in 2020 weer een uitvraag gedaan naar de niet-financiële risico's.

DNB heeft in het tweede kwartaal contact opgenomen met de voorzitters van de pensioenfondsen om te vernemen hoe de nieuwe situatie van besturen ten tijde van deze coronapandemie verliep.

In oktober is er digitaal overleg geweest tussen DNB en een delegatie van het bestuur en de directeur. In het kader van periodiek contact met de pensioenfondsen. De ontmoeting stond voornamelijk in het kader van informatieverstopping.

De AFM heeft een onderzoek gehouden over keuzes die deelnemers maken en informatie over de pensioenregeling.

Overig

Het afgelopen jaar zijn aan TDV door toezichthouders geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door de toezichthouder geen aanwijzingen aan TDV gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van TDV gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

1.1.6 Uitvoeringskosten

De uitvoering van een pensioenregeling brengt kosten met zich mee. Pensioenfondsen moeten de premies innen, administratie bijhouden, het vermogen beleggen en de pensioenen uitkeren. Daarnaast moeten ze de deelnemers goed informeren.

In onderstaande tabel zijn de kosten over de afgelopen 2 jaar weergegeven.

	x € 1.000		Per deelnemer in euro per jaar	
	2020	2019	2020	2019
Pensioenuitvoeringskosten	646	650	184	181
Vermogensbeheerkosten 1)	2.553	2.445	0,42%	0,43%
Transactiekosten 2)	495	478	0,08%	0,08%
Totaal	3.695	3.572		

1) In de vermogensbeheerkosten zijn inbegrepen de interne kosten van de beleggingsfondsen waarin TDV belegt. Deze kosten zijn niet opgenomen in de jaarrekening.

2) Hetzelfde geldt voor de interne transactiekosten van de beleggingsfondsen. Deze kosten zijn niet opgenomen in de jaarrekening.

TDV heeft de pensioenadministratie in eigen beheer. De pensioenuitvoeringskosten zijn een raming van het aandeel van de pensioenuitvoering in de totale kosten van het pensioenbureau.

De pensioenuitvoeringskosten lagen in 2020 op hetzelfde niveau als in 2019. Door de afname in het aantal deelnemers zijn de uitvoeringskosten per deelnemer wel licht gestegen.

De kosten van vermogensbeheer bestaan uit externe kosten van vermogensbeheerders en beleggingsfondsen plus interne kosten. De interne kosten zijn een raming van het aandeel van de kosten van vermogensbeheer in de totale kosten van het pensioenbureau.

De kosten van het vermogensbeheer zijn afhankelijk van de gekozen beleggingsstrategie. Bepaalde strategieën zijn duurder dan andere, maar zullen naar verwachting een hoger rendement opleveren. Zo zijn kosten van actief beheerde beleggingsfondsen hoger dan van passief beheerde beleggingsfondsen. Bij TDV wordt ongeveer 20% van het totale vermogen passief beheerd. De kosten van het vermogensbeheer moeten dan ook in samenhang gezien worden met de behaalde rendementen.

De vermogensbeheerkosten kunnen worden opgesplitst in algemene kosten en kosten die toegerekend kunnen worden aan bepaalde type beleggingen.

Algemene vermogensbeheerkosten	x € 1.000	% vermogen
Bewaarloon	25	0,01%
Advieskosten	350	0,06%
Interne kosten	308	0,05%
Totaal	683	0,11%

Specifieke vermogensbeheerkosten	x € 1.000	% per type	% vermogen
Aandelen	683	0,32%	0,11%
Private Equity	107	1,25%	0,02%
Vastgoed	551	0,61%	0,09%
Overige beleggingen	238	0,46%	0,04%
Matching-portefeuille	292	0,36%	0,05%
Totaal	1.871		0,31%

In onderstaande tabel worden de rendementen voor (Bruto) en na vermogensbeheerkosten (Netto) weer gegeven. De vermogensbeheer kosten zijn exclusief transactiekosten.

Rendementen	Bruto	Kosten	Netto
Aandelen	7,36%	0,32%	7,04%
Private Equity	-0,73%	1,25%	-1,98%
Vastgoed	2,57%	0,61%	1,95%
Overige beleggingen	2,34%	0,46%	1,88%
Matching-portefeuille	9,46%	0,36%	9,10%
Totaal	5,84%	0,31%	5,53%

Bij het merendeel van de transacties betaalt TDV geen aparte commissie maar zijn de verdiensten van de tegenpartij besloten in de aan- of verkoopprijs van de belegging (zogenaamde netto prijzen). De transactiekosten worden dan geraamd op basis van de gerealiseerde volumes. Vanaf 2017 worden ook de transactiekosten die beleggingsfondsen maken bij mutaties in hun portefeuille meegenomen. De vermogensbeheerkosten als percentage van het vermogen zijn licht gedaald.

Het bestuur heeft besloten om vanaf 2019 een abonnement te nemen op de IBI Benchmark. IBI onderzoekt gegevens op het gebied van beleggingsresultaten en kosten van vergelijkbare pensioenfondsen. Deze onderzoeken lopen vanwege de aanlevering van de data een jaar achter op het boekjaar waarover gerapporteerd wordt.

Het rapport van IBI bevestigt dat de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in 2019 beduidend onder die van het universum van IBI liggen (€ 333 per deelnemer). De vermogensbeheerkosten liggen in lijn met die van het universum van IBI (0,44%).

1.2 Pensioenen

1.2.1 Pensioenregeling

In 2020 is de pensioenregeling niet wezenlijk veranderd.

Zie pagina 5 voor een korte beschrijving van de kenmerken van de pensioenregeling.

TDV kende een overgangsregeling in verband met de oude TOP-uitkering of TOP-SUM(O) uitkering. Werknemers geboren na 1949 konden onder bepaalde voorwaarden hier rechten aan ontlenen. Daarom werd deze regeling ook wel voorwaardelijk pensioen (VP) genoemd.

Het voorwaardelijk pensioen is met ingang van 1 januari 2006 in plaats gekomen van de oude TOP-uitkering of TOP-SUM(O)-uitkering, de VUT-regeling in de bedrijfstak Metalektro. Het voorwaardelijk pensioen gaf deelnemers die daar recht op hadden extra pensioen over dienstjaren uit het verleden. Per 30 november 2020 is het voorwaardelijk pensioen onvoorwaardelijk geworden en is dit aan de opgebouwde pensioenaanspraken van desbetreffende deelnemers toegevoegd. De kosten van de omzetting van voorwaardelijk pensioen naar onvoorwaardelijk zijn door middel van een aparte premie bij Trivium in rekening gebracht. Trivium heeft deze premie per 31 december 2020 betaald en zich hiermee een loyale werkgever getoond.

1.2.2 Verhoging pensioenaanspraken en -rechten (toeslagen)

Het toeslagenbeleid is bij TDV voorwaardelijk. Dit betekent dat het bestuur jaarlijks besluit of en in hoeverre pensioenaanspraken en pensioenrechten worden aangepast. Alleen indien het bestuur van mening is dat de financiële middelen van het fonds daarvoor toereikend zijn, zal er een toeslag worden toegekend. Er is dus geen recht op een toeslag. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen pensioenpremie betaald. De toeslagverlening wordt uit het beleggingsrendement gefinancierd.

Onder de huidige regelgeving is het niet toegestaan toeslagen toe te kennen indien de beleidsdekkingsgraad onder 110% ligt.

Per 1 januari 2020 zijn de pensioenen (van pensioengerechtigden) en de pensioenaanspraken van gewezen deelnemers met 0,5% en de pensioenaanspraken van actieve deelnemers met 0,71% verhoogd.

Voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers is de indexatie bedoeld ter compensatie van de inflatie. De relevante inflatie over 2019 bedroeg 2,51%.

Voor actieve deelnemers was de berekening van de verhoging behoorlijk ingewikkeld. Om tot een voor alle deelnemers evenwichtig besluit te komen, heeft het bestuur hier in diverse bestuursvergaderingen veel tijd aan besteed.

De moeilijkheid is ontstaan doordat er in 2018 nog geen nieuwe cao was. De cao is pas begin 2019 tot stand gekomen en is geldig van 1 juni 2018 tot 1 december 2020. In de cao zijn loonsverhogingen afgesproken van 3,5% per 1 februari 2019, van € 58 bruto per maand per 1 augustus 2019 en van € 116 bruto per maand per 1 januari 2020. Omdat de verhoging per 1 januari 2020 voor TDV meetelt als verhoging in 2019, zouden voor de verhoging van de pensioenaanspraken alle loonsverhogingen volledig in 2019 vallen. Het bestuur vond dit niet wenselijk en heeft daarom besloten om de loonsverhogingen naar verhouding te verdelen over de looptijd van de cao (30 maanden), dus 7 maanden in 2018, 12 maanden in 2019 en 11 maanden in 2020.

De loonsverhogingen als een vast bedrag waren nieuw. In het verleden werden loonsverhogingen altijd afgesproken als een percentage van het loon. Het pensioenadministratiesysteem waar TDV mee werkt, kan pensioenaanspraken alleen verhogen met een percentage. Daarom dienden de vaste loonsverhogingen omgerekend te worden naar een percentage. Probleem hierbij was dat het percentage per deelnemer afhangt van het salaris en dus per deelnemer verschillend is. De indexatie voor elke deelnemer apart berekenen, is administratief ondoenlijk.

Dit probleem kon alleen worden opgelost door met één gemiddelde voor alle deelnemers te werken. Het bestuur heeft besloten dit gemiddelde te baseren op een jaarsalaris van € 40.716. Dit was per 1 januari 2019 het meest voorkomende salaris. De gemiddelde loonsstijging over de hele periode van de cao komt dan uit op 9,04%.

Deze 9,04% is over de looptijd van de cao van 30 maanden verdeeld. Dit leidt tot een loonsstijging voor 2018 van 2,11% (7/30^e van 9,04%), voor 2019 van 3,62% (12/30^e van 9,04%) en voor 2020 van 3,31% (11/30^e van 9,04%).

Per 1 januari 2019 was het toeslagpercentage 66,4%. Op basis van bovengenoemde verdeling van de cao-loonsverhoging, hadden actieve deelnemers per 1 januari 2019 dus recht op een indexatie van 66,4% van 2,11%. 66,4% van 2,11% is 1,40%. De indexatie per 1 januari 2020 bedraagt 0,72% (19,94% van 3,62%).

Per 1 januari 2019 is er aan de werknemers een indexatie van 1,41% toegekend. Dat was achteraf gezien (toevallig) bijna gelijk aan wat actieve deelnemers toekwam (1,40%). Er is afgesproken dat het verschil verrekend zou worden met de indexatie per 1 januari 2020. Voor 1 januari 2020 blijft dan 0,72% - 0,01% = 0,71% over.

Omdat de beleidsdekkingsgraad (gemiddelde dekkingsgraad) per eind november, uitgangspunt voor de vaststelling van de indexatie, onder 110% (107%) lag, heeft het bestuur moeten besluiten om de pensioenuitkeringen en de pensioenaanspraken per 1 januari 2021 niet te verhogen. Het toekennen van indexatie is niet toegestaan als de beleidsdekkingsgraad onder 110% ligt.

Voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers is de indexatie bedoeld ter compensatie van de inflatie en voor actieve deelnemers om opgebouwde aanspraken aan te passen aan de cao-loonsverhoging.

De relevante inflatie (prijsindex) over 2020 bedroeg 1,67%. Voor werknemers bedroeg de relevante loonindex over 2020, nog voortkomend uit de vorige cao die per 1 december 2020 is afgelopen, 3,31%.

Doordat de laatste jaren geen of geen volledige toeslagen zijn toegekend, is het totaal van de gemiste verhogingen per 1 januari 2021 voor actieve deelnemers opgelopen tot 30,4% en voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers tot 21%. Gezien de huidige financiële positie van TDV en de regelgeving is het niet te verwachten dat deze gemiste verhogingen de eerstkomende jaren ingehaald kunnen worden.

1.2.3 Deelnemers

In 2020 is het aantal deelnemers verder afgenomen. Het aantal pensioengerechtigden en gewezen deelnemers daalt gestaag. Het aantal (actieve) deelnemers is de laatste jaren stabiel.

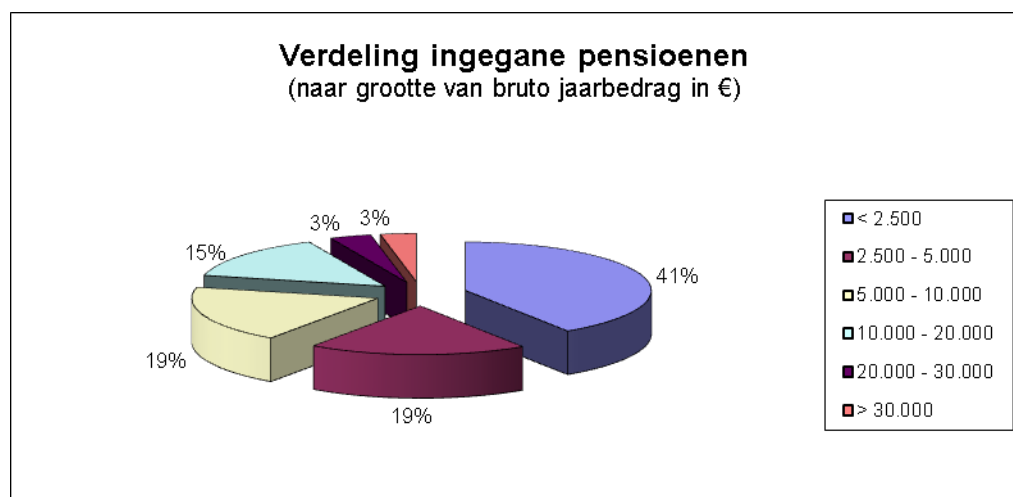
	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Ouderdomspensioen	Nabestaandenpensioen	Totaal
Stand per 31-12-2019	949	1.113	1.561	1.048	4.671
Nieuwe toetredingen	47	0	0	72	119
Uitdiensttreding	-29	29	0	0	0
Waardeoverdracht	0	-4	0	0	-4
Ingang pensioen	-23	-45	68	0	0
Overlijden	-3	-9	-121	-85	-218
Afkoop	0	-17	-1	-18	-36
Andere oorzaken	-2	-30	1	-6	-37
Saldo mutaties	-10	-76	-53	-37	-176
Stand per 31-12-2020	939	1.037	1.508	1.011	4.495

1) In de standen per 31 december 2019 en 31 december 2020 zijn respectievelijk 85 en 80 deelnemers begrepen met een (gedeeltelijke) premievrijstelling vanwege arbeidsongeschiktheid.

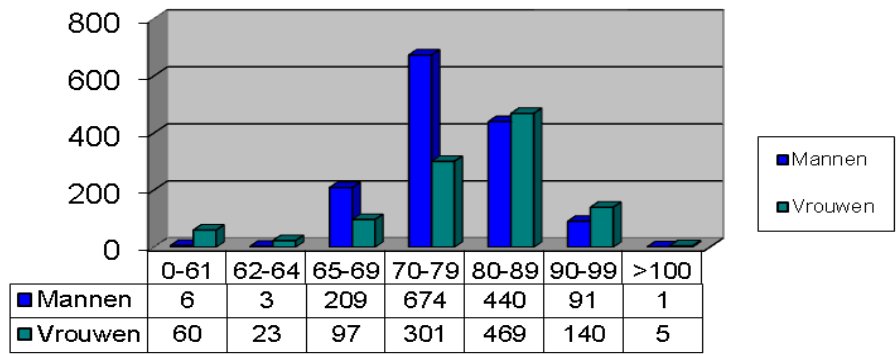
2) Vanaf 31 december 2018 zijn de wezenpensioenen meegenomen bij de nabestaandenpensioenen.

1.2.4 Pensioenuitkeringen

In 2020 is in totaal € 17,9 miljoen (2019: € 17,9 miljoen) aan pensioenen uitgekeerd. Zie pagina 55 voor een uitsplitsing naar de diverse pensioensoorten.

Aantal pensioengerechtigden per 31-12-2020
(verdeeld naar leeftijd)

1.3 Financiële positie

1.3.1 Algemeen

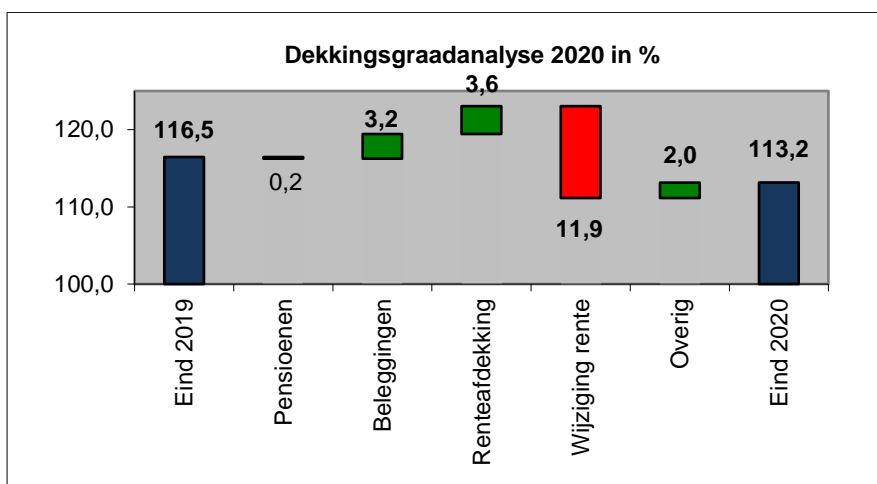
De financiële positie van een pensioenfonds wordt onder andere gemeten door de reservepositie en de dekkingsgraad. De ontwikkeling van de reservepositie en de dekkingsgraad wordt bepaald door de veranderingen in het vermogen en de verplichtingen (technische voorzieningen, verder afgekort als TV) van het pensioenfonds.

De verandering van het vermogen is sterk afhankelijk van het rendement dat behaald wordt op de beleggingen. TDV heeft in 2020 een goed rendement behaald (zie paragraaf 1.4). Hierdoor is het vermogen gestegen. Daarnaast is het vermogen gestegen door de premiebetaling voor de overgangsregeling.

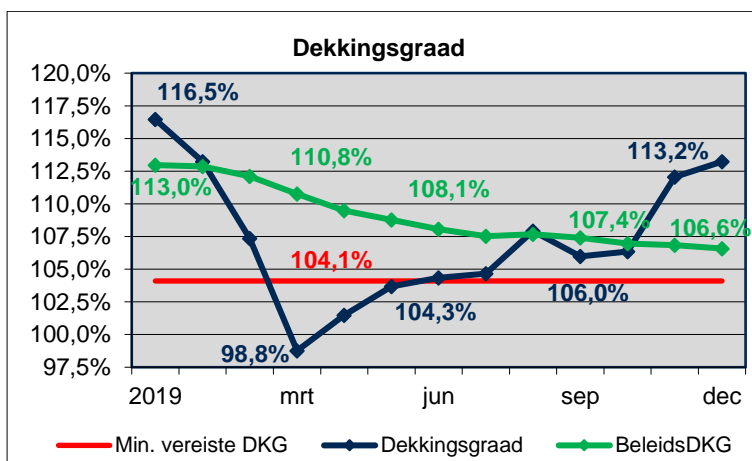
De verplichtingen die voortvloeien uit de toegezegde pensioenaanspraken en opgebouwde pensioenen, worden beïnvloed door actuariële ontwikkelingen en door de ontwikkeling van de rente. Deze rente betreft de door DNB voorgeschreven rente. Als deze rente daalt, stijgen de TV en als deze rente stijgt, dalen de TV. In 2020 is de rente gedaald, waardoor de TV sterk gestegen zijn. Daarnaast stegen de TV door de toevoeging van de voorwaardelijke overgangsregeling. Anderzijds daalden de TV door de aanpassing van de levensverwachting door het Koninklijk Actuariel Genootschap (AG) De levensverwachting blijkt minder snel te stijgen dan waar eerder van uitgegaan was.

1.3.2 Dekkingsgraad

In 2020 daalde de actuele dekkingsgraad van 116,5% naar 113,3%.

De beleidsdekkingsgraad daalde van 113% naar 106,6%. De beleidsdekkingsgraad is het voortschrijdend gemiddelde van de dekkingsgraden over de voorgaande 12 maanden. Aangezien de beleidsdekkingsgraad per ultimo 2020 onder de vereiste dekkingsgraad (VDG, 120,5%) lag, bevond TDV zich eind 2020 in de situatie van een reservetekort. Op basis hiervan is het oordeel van de certificerend actuaris dat de vermogenspositie van TDV onvoldoende is.

bedragen x € 1 miljoen	2020	2019
Pensioenvermogen	647,2	605,0
Technische voorzieningen	-571,5	-519,6
Eigen vermogen	75,7	85,5
Vereist eigen vermogen	-117,0	-114,4
Reserve positie	-41,3	-28,9
Dekkingsgraad	113,2%	116,5%
Beleidsdekkingsgraad	106,6%	113,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1%	104,1%
Vereiste dekkingsgraad	120,5%	122,0%

1.3.3 Actuariële analyse

De actuariële analyse laat zien wat de invloed is van de diverse ontwikkelingen op de TV en op het pensioenvermogen. Indien de invloed op beide gelijk is, heeft dit geen effect op het eigen vermogen. Een verschil kan het eigen vermogen positief of negatief beïnvloeden.

De premie is vanaf 2020 vastgesteld op basis van een verwacht rendement. Omdat het verwachte rendement hoger was dan de actuele rente, was de premie lager dan benodigd en was het effect op het eigen vermogen negatief (M1). Zie ook paragraaf 1.3.4.

Doordat de dekkingsgraad boven de 100% lag, leverden de pensioenuitkeringen een (kleine) positieve bijdrage (M2).

De daling van de rente leidde tot een stijging van de TV met € 58,8 miljoen (M4). Ultimo 2020 bedroeg de gemiddelde rente voor de berekening van de TV van TDV 0,12% ten opzichte van 0,66% ultimo 2019.

Het beleggingsresultaat zorgde voor een positieve bijdrage (€ 32,4 miljoen) aan de dekkingsgraad (M5).

Door de overgang naar de nieuwe prognose (AG) daalden de TV met € 11,4 miljoen (M6)

De ontwikkeling van de dekkingsgraad bleef achter bij de raming van het herstelplan. Dit is veroorzaakt door de daling van de rente.

In %	2020	Herstelplan
Stand per 1 januari	116,5	116,5
Premies (M1)	-0,8	-0,8
Pensioenuitkeringen (M2)	0,6	0,6
Toeslagen (M3)	0,0	-1,6
Renteverandering (M4)	-11,9	0,0
Overrendement (M5)	6,8	3,9
Wijziging sterftegrondslagen (M6)	1,8	0,0
Overig (M6)	0,2	0,1
Stand per 31 december	113,2	118,6

M verwijst naar een indeling die DNB gebruikt voor de analyse van veranderingen in de dekkingsgraad. De indeling in de tabel wijkt iets af van de grafiek op pagina 21.

De TV zijn inclusief een voorziening voor hervverzekerde rechten van € 1,1 miljoen (2019: € 1,4 miljoen). De TV zijn als volgt opgebouwd:

	2020	2019
Voorziening voor actieve deelnemers	249.884	207.781
Voorziening voor gewezen deelnemers	66.369	63.249
Voorziening voor pensioengerechtigden	255.289	248.538
Totale TV	571.542	519.568

1.3.4 Premie

De huidige regelgeving biedt een aantal mogelijkheden om de premie vast te stellen die niet gebaseerd is op de actuele rentestanden. Dit om grote fluctuaties in de premie te vermijden. TDV hanteerde tot 2020 de methodiek van de 10-jaars gemiddelde rente, dat wil zeggen het gemiddelde van de rentetermijnstructuur (RTS) over de voorafgaande 120 maanden. Per 2020 is TDV overgestapt naar een gedempte premie op basis van een verwachte waarde van het toekomstige rendement voor een periode van 5 jaar. De op deze manier berekende premie is de minimaal te ontvangen premie.

De daadwerkelijke premie is gelijk aan het maximum dat de werkgever aan de premie heeft gesteld (drie keer de bijdrage van de deelnemers), onder de voorwaarde dat dit maximum hoger is dan de premie zoals berekend op basis van het verwachte rendement. Voor 2020 bedroeg het door de werkgever gestelde maximum 32,3% en dat was hoger dan de minimaal te ontvangen premie.

In principe wordt de premie voor de helft door de werkgever betaald en voor de helft door de werknemer. Hierbij geldt dat de werknemersbijdrage niet hoger zal zijn dan de bijdrage die werknemers bij het bedrijfstakpensioenfonds PME betalen. Als gevolg hiervan was de bijdrage van de werknemers in 2020 gemiddeld 10,4% (2019: 10,4%) van de pensioengrondslag en die van de werkgever 21,9% (2019: 22%).

De reguliere premiebijdragen bedroegen in 2020 € 9,7 miljoen (dit bedrag is exclusief de door de werkgever betaalde koopsommen voor de overgangsregeling ten bedrage van € 17,9 miljoen). Dit is beduidend hoger dan de reguliere premiebijdragen van € 8,8 miljoen in 2019. Dit komt door sterke cao-loonsverhoging per 1 januari 2020 (zie ook paragraaf 1.2.2.) De werkgever heeft per 31 december 2020 de premie voor de nog openstaande overgangsregeling voor de daarvoor in aanmerking komende deelnemers betaald.

De premiebijdragen waren hoger dan de minimaal te ontvangen premie van € 9,4 miljoen.

De minimaal te ontvangen premie (conform ABTN) is als volgt opgebouwd: actuariële kostprijs (€ 5.421) plus kostenopslag (€ 238) plus solvabiliteitsopslag VEV (€ 1.195) plus een opslag voor de voorwaardelijke onderdelen (€ 2.560).

De zuiver kostendekkende premie is als volgt opgebouwd: actuariële kostprijs RTS (€ 11.874) plus kostenopslag (€ 238) plus solvabiliteitsopslag VEV (€ 2.617).

bedragen x € 1.000	2020	2019
Basispensioenregeling	9.687	8.775
Ploegentoeslagregeling	10	10
Overige premies	4	7
Reguliere premiebijdragen	9.701	8.792
Ontvangen koopsommen overgangsregeling TOP-SUM(O)	17.927	1.219
Totale premiebijdragen	27.628	10.011
Te ontvangen premie conform ABTN (gedempte premie)	9.414	8.885
Zuiver kostendekkende premie	14.729	11.155

1.3.5 Herstelplan

In het herstelplan dient een pensioenfonds aan te tonen dat de beleidsdekkingsgraad aan het einde van de looptijd van het herstelplan boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. Op 31 maart 2020 heeft TDV het herstelplan bij DNB ingediend. Hieruit kwam naar voren dat TDV (zonder aanvullende maatregelen) naar verwachting binnen een termijn van 10 jaar uit de situatie van een reservetekort komt.

Per 31 maart 2021 is wederom een herstelplan bij DNB ingediend, gebaseerd op de financiële situatie per eind 2020. Ook uit dit herstelplan komt naar voren dat de beleidsdekkingsgraad naar verwachting binnen de wettelijke termijn van 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. Per 19 mei 2021 heeft DNB met het ingediende herstelplan ingestemd.

1.4 Beleggingen

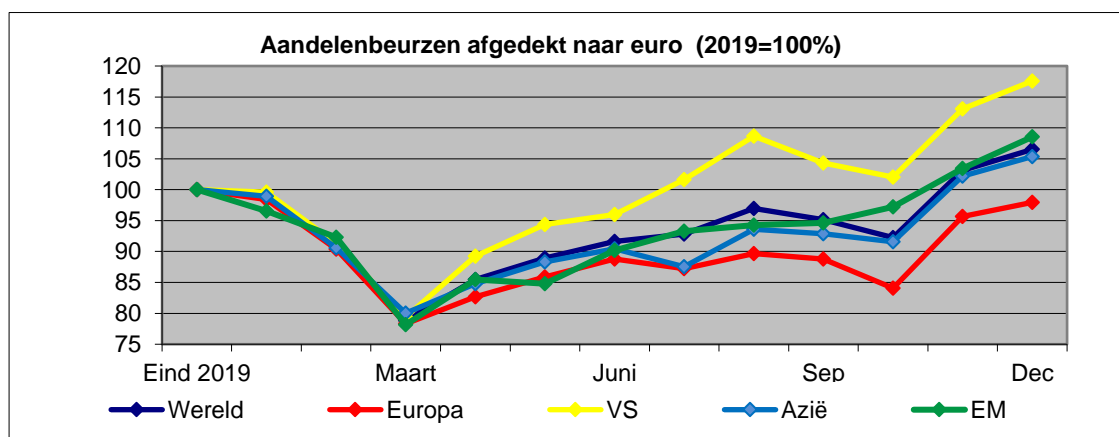
1.4.1 Economische ontwikkelingen en financiële markten in 2020

Economische ontwikkelingen

2020 stond in het teken van de coronapandemie. De pandemie zorgde voor veel menselijk leed en voor een ongekende economische krimp. Aan het begin van het jaar stak het COVID-19 virus zijn kop op in China. Vrij snel waaide het over naar de rest van de wereld. Overheden reageerden met scherpe maatregelen om het virus onder controle te krijgen. De maatregelen varieerden per land sterk, maar hadden als gemeenschappelijk doel sociale contacten te minimaliseren. Dit betekende het op slot zetten van sommige sectoren van de economie of in sommige landen zelfs de hele economie middels lockdowns. De zwaarst getroffen sectoren waren o.a. de toeristenindustrie, horeca, transport en entertainment. Er waren ook sectoren die juist profiteerden zoals de technologiesector en supermarkten. Om de gevolgen van de lockdowns op te vangen hebben overheden ongekende steunmaatregelen ingezet, waardoor de overheidstekorten naar recordhoogten stegen. Daarnaast verruimden centrale banken massaal hun monetaire beleid. Rentes werden (voor zover nog mogelijk) verlaagd en centrale banken gingen grootschalig obligaties opkopen. De lockdowns zorgden voor een historische snelle en grote daling van de economische groei. Nadat de lockdowns in de zomer versoepeld werden, veerde de economie krachtig op. Toen bleek ook dat de maatregelen van de overheden en centrale banken hun werk deden. Bedrijven werden ondersteund om werknemers niet te ontslaan (o.a. in Europa) of de bevolking werd rechtstreeks door de overheid financieel ondersteund (Verenigde Staten). Als gevolg hiervan waren er verrassend weinig faillissementen, bleef de werkloosheid laag (niet in de VS) en werd de koopkracht grotendeels in stand gehouden. In het najaar veerde het virus weer op (m.u.v. Azië). Dit noodzaakte overheden om maatregelen ter bestrijding van de pandemie weer aan te scherpen. De economische opleving van het derde kwartaal werd hierdoor in het vierde kwartaal gesmoord en het jaar 2020 zal als één van de slechtste economische jaren de boeken ingaan

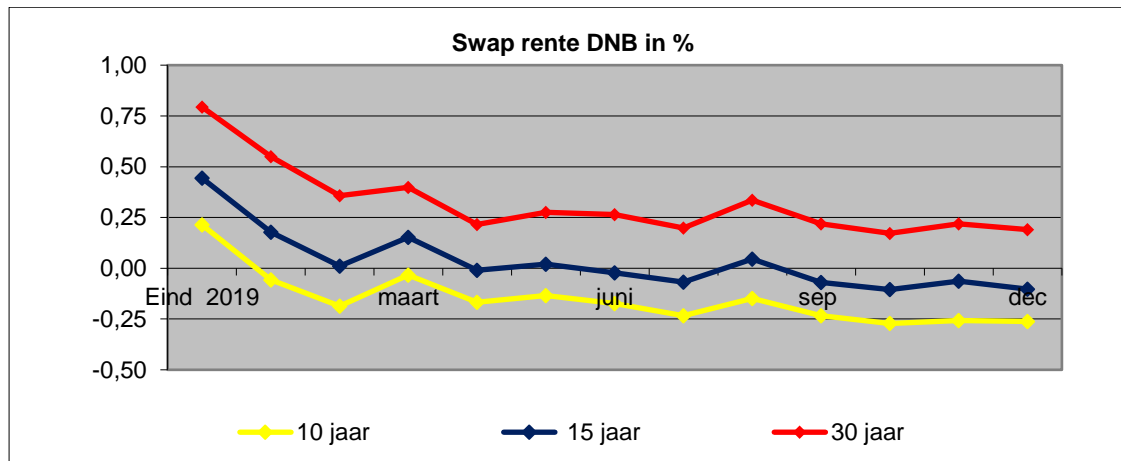
Financiële markten

In eerste instantie trokken de financiële markten zich niet zoveel van de uitbraak van het virus aan. Echter in februari begonnen de markten de ernst en mogelijke gevolgen te beseffen. Dat was helemaal het geval halverwege maart toen veel overheden (zware) lockdowns aankondigden. De prijzen van risicovolle beleggingen klaptten in elkaar en de volatiliteit liep fors op. De wereldwijde aandelenmarkt verloor binnen een maand een derde van haar waarde. Risico-opslagen van bedrijfsobligaties en perifere eurolanden liepen fors op. De olieprijs duikelde omlaag na de enorme vraaguitval. De prijs van de Amerikaanse olie (WTI) werd in april zelfs negatief. Vanaf april lieten de markten een opmerkelijk sterk herstel zien. Aandelenmarkten veerden op en risico-opslagen daalden weer. De rest van het jaar was sprake van een overwegend positief sentiment. Een belangrijke reden hiervoor was het zeer ruime monetaire beleid van de centrale banken, waardoor er geld in overvloed was en de kapitaalmarkten, na een zeer korte onderbreking, goed bleven functioneren. De enorme fiscale stimulering ondersteunde de markten. Maar ook het zicht op economisch herstel droeg bij aan de rally van risicovolle beleggingen. Vooral na de goede testresultaten van coronavaccins. Hierbij dient aangetekend te worden dat lang niet alle aandelen zich herstelden. Vooral de technologie aandelen presteerden erg goed, omdat die juist profiteren van de lockdowns. Sectoren die het zwaarst getroffen werden door de lockdowns leden zware verliezen. Dat gold ook voor vastgoed. Met name voor winkels en kantoren zijn de vooruitzichten zeer onzeker. De Amerikaanse aandelenbeurs presteerde veruit het beste. Dat komt voor een groot gedeelte doordat de weging van technologie aandelen in de Amerikaanse beurs relatief hoog is.

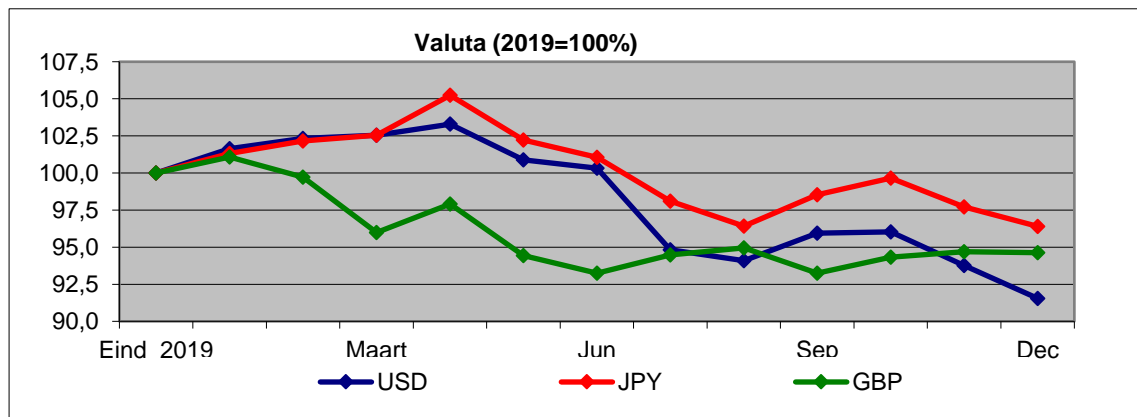

Door de monetaire verruiming van alle centrale banken in het eerste kwartaal daalden de kapitaalmarktrentes van de kredietwaardige landen fors, vooral in de Verenigde Staten. De Europese kapi-

taalmarktrentes waren al historisch laag, waardoor de rente in Europa minder daalde. Nadien bleven renteniveaus laag. Centrale banken gaven expliciet aan de beleidsrentes voor langere tijd laag te zullen houden en via de opkoopprogramma's worden de lange rentes gedrukt.

Ten opzichte van de bewegingen op de meeste financiële markten, waren de bewegingen op de valutamarkt beperkt. In het begin van het jaar verzwakte de euro licht t.o.v. de andere valuta. Met name nadat de rentes in de VS sterk verlaagd waren, werd de euro sterker. Mede in verband met de moeilijke onderhandelingen over de Brexit, was het Britse pond de zwakste van de belangrijkste valuta. Veel opkomende landen werden zwaar geraakt door het virus en beschikken over minder (financiële) middelen om het virus te bestrijden. De valuta van veel van deze landen stond daardoor onder druk.

1.4.2 Strategisch beleggingsbeleid

TDV heeft een scheiding aangebracht tussen de beleggingen die zorgen voor het afdekken van het renterisico (matching-portefeuille) en beleggingen die aangehouden worden om een positieve opbrengst te genereren (return-portefeuille).

De doelstelling van de matching-portefeuille is om een opbrengst te behalen die ten minste gelijk is aan de verandering in de TV (afgezien van éénmalige bijstellingen van de TV). Hiervoor worden verschillende rente-instrumenten ingezet zoals renteswaps, rente-futures en obligaties. Hierbij dient opgemerkt te worden dat, indien besloten is om het renterisico niet voor 100% af te dekken, deze doelstelling niet gehaald wordt. Ten aanzien van de renteafdekking wordt met een zogenaamde staf-fel gewerkt. Hoe lager de rente, hoe minder rente wordt afgedekt en vice versa.

De matching-portefeuille wordt beheerd door BNP Asset Management.

De doelstelling van de return-portefeuille is minimaal zoveel opbrengst te behalen als de jaarlijkse aangroei (interest) van de TV (naar rato van de grootte van de portefeuille) plus de kosten van eventuele toeslagverlening van de pensioenen en pensioenaanspraken. Gezien het feit dat TDV zich in een situatie van een dekkingstekort bevindt, wordt daarnaast gestreefd naar een extra rendement, met inachtneming van het risico, ter versterking van het eigen vermogen.

Naar aanleiding van de in 2019 uitgevoerde Asset Liability Management-studie is het bestuur in overleg getreden met de vertegenwoordigers van de deelnemers. Alle vertegenwoordigers hadden sterke voorkeur om het strategisch beleggingsbeleid niet te veranderen. Dientengevolge is het strategisch beleggingsbeleid in 2020 niet aangepast. De beleggingen van de return-portefeuille zijn als volgt verdeeld:

	2020	
	Norm in procenten	Bandbreedten in procenten
Aandelen	45	30 - 50
Vastgoed	20	10 - 25
Overige beleggingen	35	25 - 50

In het derde kwartaal is besloten om per einde van het jaar de strategische afdekking van de yen naar nul terug te brengen en die van de dollar licht te verminderen.

1.4.3 Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

De Pensioenfederatie heeft een convenant op het gebied van MVB afgesloten. De pensioenfondsen die het convenant ondertekenen kiezen met dit convenant voor een aanpak waarbij de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights als basis worden genomen om dergelijke MVB-risico's te identificeren, prioriteren en adresseren. Ook kiezen zij voor samenwerking met non-gouvernementele organisaties, vakbonden en overheid. TDV heeft dit convenant ondertekend.

TDV onderschrijft de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human rights. Daarbij gebruikt TDV het OESO richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad. TDV verwacht van haar vermogensbeheerders dat zij conform deze internationale standaarden handelen.

Tijdens de studiedag van 2018 heeft het bestuur naar aanleiding van een enquête 3 duurzame ontwikkelingsdoelen uit de door de Verenigde Naties opgestelde 17 duurzame ontwikkelingsdoelen geselecteerd, die naar mening van het bestuur het beste bij TDV en Trivium aansluiten. Dit zijn in volgorde van relevantie:

12. Duurzame consumptie en productie.
8. Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen.
7. Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen.

Argumentatie:

- Trivium is een productiebedrijf dat duurzame verpakkingen produceert voor consumptiegoederen. Het is voor Trivium en haar werknemers op lange termijn van groot belang dat de productie duurzaam is.
- Trivium wil een goede werkgever zijn en vindt het belangrijk dat andere ondernemingen dat ook zijn.
- Trivium is voor haar productie afhankelijk van energie. Duurzame en betaalbare energie is zeer belangrijk.

De aandelenportefeuille van TDV is belegd door middel van beleggingsfondsen. Hierdoor neemt TDV niet direct deel in individuele ondernemingen. Dat betekent dat TDV niet rechtstreeks in contact staat met ondernemingen. TDV belegt in fondsen die een actief beleggingsbeleid voeren en in fondsen met een passief beleggingsbeleid. Bij de laatste categorie wordt in principe in alle ondernemingen belegd die in bepaalde marktindices zijn opgenomen en komen aspecten van maatschappelijk verantwoord beleggen minder aan de orde. TDV heeft er echter voor gekozen om te beleggen in passieve fondsen waarbij aspecten van maatschappelijk verantwoord beleggen een rol spelen. Uitsluitend worden kolennijnen en bedrijven die niet voldoen aan de UN Guiding Principles.

TDV stelt aan vermogensbeheerders, die actief beleggen, op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen een aantal eisen waaraan deze vermogensbeheerders en hun beleggingsfondsen minimaal moeten voldoen. Ten eerste verlangt TDV van haar vermogensbeheerders dat zij ten minste voldoen aan de principes zoals verwoord in het handvest van de Verenigde Naties t.a.v. MVB (UNPRI). Verder eist TDV onder andere dat haar vermogensbeheerders maatschappelijk verantwoorde criteria betrekken in hun beleggingsproces en proberen bedrijven er toe aan te zetten om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Verder verlangt TDV van haar vermogensbeheerders dat zij in aandeelhoudersvergaderingen zoveel mogelijk hun stem uitbrengen en daarover rapporteren.

Ook bij beleggingsfondsen die beleggen in obligaties en/of leningen wordt in toenemende mate rekening gehouden met aspecten van maatschappelijk verantwoord beleggen. Ook van deze vermogensbeheerders verlangt TDV dat zij minimaal voldoen aan de principes zoals verwoord in het handvest van de Verenigde Naties t.a.v. MVB (UNPRI). Het creditfonds waar TDV in belegt is een zogenaamd MVB-fonds. MVB is volledig geïntegreerd in de beleggingsstrategie. Er worden leningen van bepaalde bedrijven uitgesloten (o.a. tabak).

Niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen die in de portefeuille zitten streven ernaar om de gebouwen die zij bezitten milieuvriendelijker te maken. Er is een instantie (GRESB, de MVB-benchmark voor

vastgoed) die dat beoordeelt. TDV belegt alleen in fondsen die minstens een score van 4 sterren (maximum is 5 sterren) van deze instantie hebben gekregen.

1.4.4 Gevoerd beleggingsbeleid 2020

Matching-portefeuille

De renteafdekking is gedurende het jaar niet aangepast en rond het minimum van 35% (op basis van UFR rentecurve) gehouden. Per einde van het jaar bestond de matching-portefeuille voor 33% uit renteswaps (2019: 30%), voor 35% uit staatsleningen (2019: 29%), voor 15% uit bedrijfsobligaties (2019: 17%), voor 13% uit Nederlandse hypothecaire leningen (2019: 14%) en voor 4% uit liquiditeiten en een geldmarktfonds (2019: 11%).

Return-portefeuille

Tactische asset allocatie

Tactische veranderingen in het beleggingsbeleid worden besproken in de beleggingsadviescommissie. Door de sterke stijging van aandelen in 2019, lag de aandelenpositie begin 2020 boven de strategische norm. Dit ondanks het feit dat de aandelenpositie gedurende 2019 telkens wat was afgebouwd. Door de enorme daling van de aandelen in maart 2020 daalde het gewicht van aandelen onder de norm. Na deze daling zijn er voorzichtig aandelen bijgekocht. Gedurende de rest van het jaar is de aandelenweging gestegen door het goede beleggingsresultaat van aandelen. Gezien de positieve vooruitzichten voor aandelen, heeft TDV deze stijging niet gecorrigeerd.

Eind december heeft de werkgever de premie voor de overgangsregeling betaald. Nog niet de hele koopsom kon belegd worden, waardoor de liquiditeiten gestegen zijn.

Naar aanleiding van het besluit om de strategische afdekking van de yen terug naar nul terug te brengen en die van de dollar licht te verminderen, is de valuta-afdekking van de yen en de dollar gedurende het vierde kwartaal geleidelijk verminderd.

De verdeling van de beleggingen naar beleggingscategorie per ultimo:¹⁾

	31 december 2020		31 december 2019	
	x € 1 mln	%	x € 1 mln	%
Matching-portefeuille 2)				
Balanswaarde	173,6	26,8	155,1	25,6
Return-portefeuille				
Aandelen	229,1	35,4	216,9	35,8
Vastgoed	91,1	14,1	88,8	14,7
Overige beleggingen	129,6	20,0	128,2	21,2
Liquiditeiten 3)	23,6	3,7	16,0	2,6
	647,0	100,0	605,0	100,0

1) In de tabel wordt de daadwerkelijke economische exposure (inclusief futures) weergegeven. Hierdoor sluit de tabel niet aan op de beleggingen uit de balans op pagina 39.

2) In de matching-portefeuille is voor € 115 miljoen in vastrentende waarden belegd.

3) Inclusief het ongerealiseerd resultaat op valutatermijncontracten.

Aandelen

Ten opzichte van de norm is er iets minder belegd in de VS. Ten opzichte van 2019 is er weinig veranderd.

	Norm	Bandbreedte	31 december 2020		31 december 2019	
	%	%	x € 1 mln	%	x € 1 mln	%
Europa	45	35 - 55	101,9	46,1	95,4	45,9
Verenigde Staten (VS)	35	25 - 45	72,4	32,7	67,5	32,5
Azië	10	5 - 15	22,0	9,9	21,5	10,3
Opkomende markten	10	5 - 15	24,9	11,2	23,5	11,3
Totaal aandelen			221,2	100,0	207,8	100,0

Bovenstaande tabel is exclusief Private Equity. Naast de beleggingsfondsen waarin belegd wordt, maakt ook Private Equity deel uit van de aandelenportefeuille. In 2020 zijn er per saldo meer terugbetalingen ontvangen. Hierdoor daalde het aandeel van Private Equity in de aandelenportefeuille van 4,2% per ultimo 2019 naar 3,5% per ultimo 2020.

Vastgoed

De vastgoedportefeuille bestaat uit beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen. Het was in eerste instantie de intentie om de nieuwe vastgoedportefeuille in 3 gelijke stukken te verdelen over Nederlandse niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen, Europese niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen en beursgenoteerde vastgoedfondsen. Begin 2020 is dit herzien naar de helft Nederlandse niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen, een kwart Europese niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen en een kwart beursgenoteerde vastgoedfondsen. Het bestuur is van mening dat Nederlands vastgoed beter aansluit bij de verplichtingen van TDV en heeft daarom besloten om de vastgoedportefeuille strategisch voor de helft in Nederlands vastgoed te beleggen.

	31 december 2020		31 december 2019	
	(x € 1.000)	%	(x € 1.000)	%
Indirecte vastgoedbeleggingen				
niet beursgenoteerd Nederland	44.125	48,5	42.485	47,8
niet beursgenoteerd Europa	26.320	28,9	26.387	29,7
beursgenoteerd	20.612	22,6	19.952	22,5
Totaal	91.057	100,0	88.824	100,0

Overige beleggingen

De portefeuille overige beleggingen bestaat voor 100% uit obligaties (met uitzondering van een minieme restantpost in een hedgefonds). Dit betreft bedrijfsobligaties, zogenaamde High Yield obligaties, obligaties van opkomende landen of andere obligaties die niet voldoen aan de criteria om in aanmerking te komen voor de matching-portefeuille.

	31 december 2020		31 december 2019	
	(x € 1.000)	%	(x € 1.000)	%
Portefeuille VRW	82.157	63,4	81.180	63,3
Beleggingsfondsen High Yield	23.113	17,8	22.110	17,2
Beleggingsfondsen EM obligaties	24.339	18,8	24.877	19,4
Overig	39	0,0	45	0,0
Totaal	129.648	100,0	128.212	100,0

1.4.5 Beleggingsresultaten

In 2020 is een beleggingsresultaat van 5,5% behaald (2019: 18,1%). Alle beleggingscategorieën behaalden een positief resultaat.

Door de sterke daling van de rente werd op de matching-portefeuille een positief resultaat van 9,1% (2019: 12,8%) behaald. De return-portefeuille behaalde een rendement van 4,0% (2019: 18,1%).

Het afdekken van de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen had in 2020 een positief effect op het rendement, doordat deze valuta in waarde zijn gedaald ten opzichte van de euro. Naar schatting heeft de afdekking van de valuta het totale rendement met 1% positief beïnvloed.

Het rendement van de portefeuille (5,5%) was lager dan het rendement van de strategische normportefeuille (6,6%). Zowel de matching-portefeuille als de return-portefeuille presteerden minder goed dan de normportefeuille.

- Op de **matching-portefeuille** is een positief resultaat behaald van € 17,8 miljoen. De TV stegen door de daling van de rente met € 58,4 miljoen. Op basis van een renteafdekking zoals geformuleerd in de dynamische rentestafel, had de matching-portefeuille met € 18,8 miljoen moeten stijgen. De matching-portefeuille heeft daar niet aan kunnen voldoen, met name de hypotheeklen in de portefeuille presteerden minder goed. Dit kwam doordat de hypotheekrente minder gedaald is dan de markrentes.
- Op de **return-portefeuille** werd een resultaat behaald van € 15,2 miljoen. Uitgedrukt als percentage van het vermogen van de return-portefeuille bedroeg het rendement 4,0%. Ter beoordeling van de beleggingsprestaties wordt dit percentage vergeleken met de strategische normportefeuille. Het rendement van de strategische normportefeuille bedroeg 4,6%.
- De **portefeuille overige beleggingen** behaalde een resultaat van 1,9%. Dat was evenveel als de 1-jaarsrente plus de kosten van (volledige) indexatie van 1,9%. De eigen obligatieportefeuille leverde het beste resultaat (3,1%). Obligaties uit opkomende landen behaalden een negatief rendement (-2,1%).
- De **aandelenportefeuille** behaalde een rendement van 6,6%. Dat was in lijn met het rendement van de normportefeuille. Het rendement van Private Equity was teleurstellend (-2%). Exclusief

Private Equity was het rendement van de aandelenportefeuille 0,5%-punt beter dan dat van de normportefeuille. Met name beleggingsfondsen in Europa (met uitzondering van een fonds dat gericht is op hoge dividenden) presteerden goed t.o.v. de norm.

- De **vastgoedportefeuille** behaalde een rendement van 2%. Dit was 0,3%-punt minder dan dat van de normportefeuille. Beursgenoteerde vastgoedfondsen presteerden beter dan de normportefeuille, maar Nederlands niet-beursgenoteerd vastgoed bleef achter bij de norm. Overigens werd absoluut gezien wel een goed resultaat behaald op Nederlands niet-beursgenoteerd vastgoed (6,3%), terwijl het absolute rendement op beursgenoteerd vastgoed zwaar negatief was (-8,8%).

Performance 2020 in %

Beleggingscategorie	Rendement 2020	Index	Rendement norm 2020
Matching-portefeuille 1)	9,1	40% stijging van de TV	10,1
Return-portefeuille	4,0	TDV Strategische Benchmark	4,7
Overige beleggingen	1,9	1-jaarsrente plus indexatie	1,9
TDV Aandelen	6,6	TDV Aandelen Benchmark	6,5
TDV Vastgoed	2,0	TDV Vastgoed Benchmark	2,3
TDV Portefeuille	5,5	TDV Strategische Benchmark	6,6

1) Het rendement is uitgedrukt als percentage van de nominale waarde van de matching-portefeuille.

Rendementen fluctueren sterk van jaar tot jaar. Over een periode van 5 jaar was het gemiddelde rendement van TDV 7,4% (inclusief renteafdekking) per jaar ten opzichte van 6,6% van de normportefeuille. In de afgelopen 5 jaar presteerde TDV in 2018 en 2020 minder goed dan de normportefeuille.

In het verleden is het beleggingsresultaat vergeleken met de beleggingsresultaten van andere pensioenfondsen. Door het verschillende beleid dat pensioenfondsen voeren ten aanzien van de renteafdekking is de vergelijkbaarheid van de rendementen van pensioenfondsen sterk afgenomen. Het bestuur bekijkt ter indicatie of het rendement van TDV niet te ver afwijkt van het rendement van vergelijkbare fondsen. Mocht dit het geval zijn, dan kan dat aanleiding vormen voor nader onderzoek. Het resultaat in 2020 bleef achter bij dat van de meeste andere fondsen. De reden hiervoor is dat de TV van TDV een relatief korte looptijd hebben, waardoor het beleggingsresultaat van de matching-portefeuille t.o.v. andere fondsen minder hoog is.

1.5 Risicobeheer

Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het risicomanagement zoals dat door het bestuur gevoerd wordt ten aanzien van risicohouding, doelstelling ten aanzien van risicomanagement en maatregelen om doelen te behalen.

Doelstelling risicomanagement

De doelstelling van het risicomanagementbeleid is het beheersen van de risico's die aanwezig zijn bij het behalen van de doelstellingen van het pensioenfonds. Beheersing van de risico's vindt plaats door inbedding in goede bestuurlijke processen en het navenant handelen van personen. Door dit samenspel van procedures, processen en bemensing wordt uitvoering gegeven aan een beheerste en integere bedrijfsvoering. Dit betekent dat zoveel mogelijk risico's en de daaruit voorkomende gevolgen op voorhand in beeld moeten zijn gebracht om de risicohouding van het fonds te kunnen vaststellen en hierover transparant te zijn. Hiermee zijn de risico's niet per definitie weggenomen, maar worden zij beter beheerst dan wel gereduceerd tot een aanvaardbaar niveau.

Beleidsuitgangspunten

De beleidsuitgangspunten van het risicomanagement zijn:

- Risicomanagement is integraal onderdeel van alle beleidsvorming, de uitvoering en het vermogensbeheer van het pensioenfonds;
- Het bestuur is verantwoordelijk voor de implementatie en uitvoering van een effectief en efficiënt risicomanagementproces;
- Het bestuur is verantwoordelijk voor de beheersing van risico's en de keuzes die daarin gemaakt worden;
- Risico's worden integraal geanalyseerd bij de totstandkoming van belangrijke bestuursbesluiten en vormen een vast onderdeel van uit te voeren evaluaties. Een analyse van de risico's maakt onderdeel uit van voorstellen voor belangrijke bestuursbesluiten;
- Voor alle risico's worden duidelijke tolerantiegrenzen vastgesteld en indien wenselijk en mogelijk worden beheersmaatregelen geïmplementeerd;
- Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de standaarden die door de toezichthouder(s) aangereikt zijn. Daar waar deze ontbreken of niet van toepassing zijn, zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van inzichten verkregen van andere, vergelijkbare fondsen;
- Bij de invulling van Integraal Risicomanagement (IRM) worden de verschillende risico's onderverdeeld naar categorieën aansluitend bij de risicocategorieën zoals die zijn opgenomen in FOCUS, het risicoraamwerk dat DNB hanteert.

Risicohouding (bereidheid)

De risicohouding geeft aan hoeveel risico TDV per doelstelling wil en kan accepteren. Het doel van het formuleren van de risicohouding is formaliseren in hoeverre de bedreiging van de hoofddoelstellingen acceptabel is. Voor zes middellange doelstellingen is de volgende risicobereidheid geformuleerd:

Doelstelling	Risico-bereidheid	Toelichting
1. Een pensioen bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het pensioen van de bedrijfstak	Beperkt	De risicobereidheid m.b.t. de continuïteit is in hoofdzaak bezien vanuit het hebben en houden van een pensioenregeling voor de deelnemers, waardoor een hogere risicobereidheid mogelijk is. Immers de pensioenregeling zou in principe ook aan een andere uitvoerder opgedragen kunnen worden.
2. Juist, tijdig uitkeren	Laag	Als er af en toe wat misgaat is dit aanvaardbaar, maar niet te vaak.
3. Tevreden belanghebbenden	Laag	Als er af en toe wat misgaat is dit aanvaardbaar, maar niet te vaak.
4. Nakomen pensioentoezeggingen.	Laag	Dit is de primaire doelstelling. Hier is weinig tolerantie.
5. Nakomen indexatieambitie	Aanzienlijk	Sociale partners zijn bereid om wat meer risico te nemen om de kans op indexatie te vergroten.
6. Aanvaardbare uitvoeringskosten	Beperkt	I.v.m. de omvang van de pensioenaanspraken, die gemiddeld genomen laag zijn, hebben hogere uitvoeringskosten een merkbare impact op de hoogte van de pensioenaanspraken.

Ten aanzien van de vijfde doelstelling is een specifieke risicohouding geformuleerd:

TDV streeft er naar om de nominale pensioenaanspraken waardevast na te komen. Inflatie holt de waarde van de nominale uitkeringen uit en gezien het lange termijn karakter van pensioenen is het belangrijk dat de koopkracht van het pensioen via toeslagverlening behouden blijft. Beleggingsrisico is acceptabel in het streven naar dit koopkrachtbehoud, maar zal in de beoordeling worden gekoppeld aan de kans dat de nominale pensioenaanspraken niet kunnen worden nagekomen (korting van aanspraken en rechten). Hierbij accepteert het pensioenfonds tot op zekere hoogte een kans op korting zoals aangegeven in de risicorestricties van sociale partners:

- De kans op korting van totaal maximaal 22,5% (was 15%) mag niet groter zijn dan 5% (95% zekerheid).
Dat wil zeggen dat de kans dat pensioenen en pensioenaanspraken met gemiddeld 1,5% (was 1%) per jaar verlaagd moeten worden over een periode van 15 jaar maximaal 5% mag bedragen.
- Het pensioenresultaat (zie Haalbaarheidstoets) voor actieve deelnemers dient met een zekerheid van 80% minimaal 85% (was 85%, niet aangepast) te bedragen.
Dat wil zeggen dat de kans dat pensioenen van actieve deelnemers over een periode van 15 jaar met gemiddeld meer dan 1% per jaar achterblijven bij de inflatie, maximaal 20% mag bedragen.
- Het pensioenresultaat van niet-actieve deelnemers dient met een zekerheid van 75% minimaal 87% (was 88%) te bedragen.
Dat wil zeggen dat de kans dat pensioenen van niet-actieve deelnemers over een periode van 15 jaar met gemiddeld meer dan 0,9% per jaar achterblijven bij de inflatie, maximaal 25% mag bedragen.

Risicomanagement

Het document "Beleid integraal risicomanagement" vormt de basis voor het daadwerkelijke risicomanagement. Dit document wordt jaarlijkse geactualiseerd. In dit document worden onder andere de doelstellingen en risicobereidheid van TDV beschreven. Er is een groot aantal risico's geïdentificeerd en vastgelegd. De risico's zijn ingedeeld in drie categorieën: strategische risico's, financiële risico's en niet-financiële risico's. Aan elk risico zijn beheersmaatregelen gekoppeld die er voor moeten zorgen dat het risico beperkt wordt.

Risicocommissie

De risicocommissie houdt toezicht op het door het bestuur gevoerde risicobeleid en bereidt de besluitvorming op haar aandachtsgebieden voor. Dit betreft het integrale risicobeheer dat breder is dan het financieel risicobeheer. De risicocommissie geeft invulling aan het risicobeheer.

De commissie is verantwoordelijk voor het opstellen en actueel houden van documenten. Die worden vervolgens aan het bestuur voorgelegd. Dit betreft onder andere:

- Informatiebeveiligingsbeleid
- Privacybeleid
- IT-beleid
- Datakwaliteitbeleid
- Eigen Risico Beoordeling (ERB)
- Calamiteitenplan
- Risicoregister
- Verwerkingsregister
- Incidentenregister

De risicocommissie controleert op kwartaalbasis aan de hand van een risicodashboard of er zich risico's hebben voorgedaan. De risicocommissie rapporteert hierover aan het bestuur. Het bestuur beslist of er actie ondernomen dient te worden.

In iedere vergadering van de risicocommissie wordt aan de hand van het risicoregister de werking van een aantal beheersmaatregelen gecontroleerd en besproken. De bevindingen en aanbevelingen van de risicocommissie worden aan het bestuur voorgelegd. Het bestuur beslist of de beheersmaatregelen afdoende zijn en of het risico na werking van de beheersmaatregelen acceptabel is.

Jaarlijks stelt de risicocommissie de Systematische Integriteits Risico Analyse (SIRA) op en ook jaarlijks bespreekt de commissie de rapportage van de risicomanager over de status en implementatie van het informatiebeveiligingsbeleid.

In 2020 heeft de risicocommissie alle risico's opnieuw grondig doorgenomen. Hierbij is bij elk risico een inschatting gemaakt wat de kans is dat het risico zich voordoet, wat de gevolgen voor TDV kunnen zijn, wat de risicobereidheid van TDV t.a.v. het desbetreffende risico is en welke beheersmaatregelen getroffen kunnen worden. Bij het treffen van beheersmaatregelen dient een afweging gemaakt te worden van de kosten van de beheersmaatregelen ten opzichte van het verlagen van het risico. Dit is vastgelegd in een risicoregister dat als bijlage dient van het document beleid integraal risicomanagement. Het nieuwe register is een duidelijke verbetering ten opzichte van het oude register.

Verder heeft de risicocommissie in 2020 een nieuw IT-beleid opgesteld.

Coronacrisis

De uitbraak van de coronapandemie en de daarmee gepaard gaande beperkende maatregelen die door de overheid werden opgelegd, vormden een goede test of de beheersmaatregelen beschreven in het calamiteitenplan goed werkten. Zoals eerder in het verslag beschreven, was dit het geval.

Risico's

Hieronder wordt ingegaan op een aantal belangrijke specifieke risico's. Met deze beschrijving wordt beoogd om de deelnemers inzicht te geven in de risico's binnen TDV en de wijze waarop het bestuur daarmee omgaat. Maatregelen om de risico's te beperken zijn beschreven in de ABTN. Kwantitatieve onderbouwing van een aantal van deze risico's is opgenomen in de jaarrekening.

Het bestuur ziet het marktrisico en het renterisico als de grootste risico's voor TDV.

Marktrisico's

Financiële markten kunnen heftig fluctueren. Als gevolg hiervan kunnen het vermogen en de dekingsgraad hevig schommelen. Door de introductie van de beleidsdekingsgraad, worden schommelingen in de officiële dekingsgraad beperkt. Dit kan ertoe leiden dat TDV op enig moment onvoldoende vermogen beschikbaar heeft om alle pensioenverplichtingen volledig te dekken (dekingsgraad onder de 100%). Door de uitbraak van het coronavirus in het eerste kwartaal van 2020 is TDV in maart 2020 daadwerkelijk in een dergelijke positie terechtgekomen. Ook in 2016 is de dekingsgraad van TDV kortstondig (1 maand) onder de 100% gedaald.

Spreiding binnen de portefeuille (diversificatie) kan het marktrisico dempen, maar bleek in maart van dit jaar maar in beperkte mate effectief.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat pensioenfondsen lopen ten gevolge van de wijziging van de marktrente. Een daling van de marktrente betekent dat de pensioenverplichtingen hoger worden gewaardeerd en vice versa. Indien de beleggingen in dezelfde mate zouden bewegen als de verplichtingen, zou er geen renterisico bestaan. Echter, omdat de omvang van de verplichtingen groter is dan de omvang van de rentedragende bezittingen en veelal de looptijd van de verplichtingen langer is dan de looptijd van de rentedragende bezittingen, is dit meestal niet het geval en is er sprake van een mismatch tussen de rentegevoeligheid van de verplichtingen en bezittingen.

Beheersmaatregel(en): TDV dekt een gedeelte van het renterisico volgens een rentestaffel af.

Beleggingsrisico's

Het vermogen van TDV wordt belegd op de financiële markten. Aan beleggen is per definitie een risico verbonden. Met name zakelijke waarden (aandelen en vastgoed) kunnen heftig in koers fluctueren. De koersdalingen in 2018 en het eerste kwartaal van 2020 hebben dit aangetoond.

Beheersmaatregel(en): TDV probeert deze risico's te verkleinen onder andere door de strategische asset allocatie te spreiden over verschillende beleggingscategorieën (zie pagina 26). Verder is er een maximum (60%) gesteld aan zakelijke waarden (volgens de definitie van DNB) als percentage van het totale vermogen.

Valutarisico

Valuta vormen een potentieel risico omdat alle verplichtingen in euro's luiden en een deel van de beleggingen genomineerd is in vreemde valuta.

Beheersmaatregel(en): TDV dekt een groot gedeelte van het valutarisico af. Er is een maximum (20%) gesteld aan de valutaexposure als percentage van het totale vermogen.

Kredietrisico

Dit betreft het risico van financiële verliezen voor TDV als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop TDV vorderingen heeft. De grootste kredietrisico's voor TDV schuilen in potentie in de portefeuille vastrentende waarden.

Beheersmaatregelen: Er zijn strikte criteria gesteld aan de kwaliteit van de leningnemers. Voor de leningnemers zijn criteria aangelegd ten aanzien van de rating, zoals vastgesteld door onafhankelijke ratingbureaus, en is er een maximum percentage van het vermogen dat geleend mag worden aan één geldnemer. Een overzicht van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille staat vermeld op pagina 49.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorcon-

concentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Beheersmaatregelen: TDV zorgt voor voldoende spreiding in de aard en kenmerken van beleggingen en/of tegenpartijen. Daarnaast heeft TDV limieten (als percentage van het vermogen) aan individuele beleggingen en aan het tegenpartijrisico gesteld.

Verzekeringstechnische risico's

De TV worden berekend op basis van een aantal actuariële veronderstellingen. Deze veronderstellingen kunnen niet juist blijken te zijn. Dit betreft met name de veronderstellingen ten aanzien van de levensverwachting van de deelnemers en hun partners en de overlijdensrisico's in verband met nabestaandenpensioenen.

Beheersmaatregelen: TDV hanteert voorzichtige grondslagen bij de bepaling van de voorziening voor pensioenverplichtingen. Vanaf 2010 wordt gewerkt met de prognosetafel van het Koninklijk Actuariel Genootschap (KAG), rekening houdend met de ervaringssterfte van TDV.

Liquiditeitsrisico

TDV keert pensioenen uit. Daarvoor zijn liquide middelen nodig. Er bestaat een risico dat TDV niet genoeg liquide middelen zou hebben om de pensioenen uit te kunnen betalen.

Beheersmaatregelen: In het beleggingsbeleid wordt hiermee rekening gehouden door er naar te streven een constante stroom aan beleggingsinkomsten te genereren. Mochten de inkomsten niet toereikend zijn, dan kan een gedeelte van de beleggingsportefeuille verkocht worden. Het merendeel van de beleggingen wordt dagelijks op de financiële markten verhandeld en kan dus dagelijks te gelde gemaakt worden. Voor een aantal beleggingsfondsen waarin belegd wordt, bestaat één keer per maand de mogelijkheid om te verkopen.

Operationele risico's

Bij het maken van berekeningen, het doen van opgaven, de uitvoering van transacties, etc. kunnen fouten gemaakt worden.

Beheersmaatregelen: Om dit risico te minimaliseren zijn in een "Handboek administratieve organisatie" alle administratieve procedures vastgelegd. Bevoegdheden zijn neergelegd in een directiestatuut en in door het bestuur bepaalde volmachten. Intern worden alle transacties en berekeningen gecontroleerd op basis van het "vier-ogen principe". Met externe partijen worden overeenkomsten afgesloten met een duidelijke omschrijving van de taakafbakening en verdeling van verantwoordelijkheden. Een externe compliance dienstverlener houdt (mede) toezicht op risico's ten aanzien van effectentypische gedragsregels.

Informatietechnologie risico's

TDV maakt gebruik van hardware en software om de pensioen-, financiële- en vermogensbeheeradministratie uit te voeren. Bewust van de risico's die hiermee gepaard gaan, besteedt TDV veel tijd en inspanning om deze IT-risico's tot een minimum te beperken. Er is een informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld waarmee deze risico's adequaat beheerst kunnen worden. Het informatiebeveiligingsbeleid is gebaseerd op de internationale ISO 27002 norm. Er is periodiek contact met externe dienstverleners over de kwaliteit en effectiviteit van de dienstverlening, maar ook over de beveiliging van de gebruikte informatiesystemen. TDV volgt de ontwikkelingen op het gebied van informatiebeveiliging en neemt, indien nodig, passende maatregelen om het gewenste beveiligingsniveau te behouden. Het voorkomen van datalekken maakt onderdeel uit van het informatiebeveiligingsbeleid.

Uitbestedingsrisico's

Het uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit/kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden, dan wel aan deze derden beschikbaar gestelde apparatuur en ter beschikking gesteld personeel wordt geschaad.

TDV heeft de uitvoering van de renteafdekking uitbesteed aan BNP Asset Management. Een gedeelte van de effecten is in bewaring gegeven bij de Caceis. De beleggingsadministratie wordt vanaf 2020 door VEC uitgevoerd. De pensioenadministratie wordt in eigen beheer uitgevoerd, maar draait op de software en servers van AxyWare.

Beheersmaatregelen: De risico's van uitbesteding worden beheerst door het opstellen van SLA's tussen het pensioenfonds en de uitbestedingsorganisaties, evaluaties, risicorapportages en ISAE-rapporten.

Risico's wet- en regelgeving

Het bestuur wenst vanzelfsprekend te werken binnen de wettelijke kaders en richtlijnen, inclusief die van de toezichthouders. De veelheid aan nieuwe regelgeving, de complexiteit, evenals de snelheid waarmee deze moet worden ingevoerd, brengen implementatierisico's met zich mee. Alle nieuwe wet- en regelgeving moet worden geïmplementeerd in het beleid en de documentatie van TDV. TDV wordt door diverse kanalen hierover geïnformeerd zoals de Pensioenfederatie en de adviserend actuaaris.

Integriteitsrisico

DNB verstaat hieronder het risico dat de integriteit van het pensioenfonds dan wel het financiële stelsel wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel van de leiding, één en ander in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door het fonds opgestelde normen.

Beheersmaatregelen: TDV heeft een gedragscode en een integriteitsbeleid. Beide zijn een wettelijke verplichting en DNB ziet actief toe op naleving. Jaarlijks wordt een systematische integriteitsrisico analyse uitgevoerd, die door het bestuur besproken wordt. Voorts toetst DNB nieuwe bestuursleden op integriteit.

Sponsorrisico

TDV heeft een directe economische en contractuele band met de werkgever als sponsor van TDV. Deze afhankelijkheid vertaalt zich in risico's voor TDV, de zogenaamde sponsorrisico's. Sponsorrisico's zijn onder meer: faillissementsrisico, betalingsonmacht van de sponsor veroorzaakt door negatieve ontwikkelingen bij de sponsor, financieringsrisico, beëindiging van de relatie met de sponsor en belangenverstremming tussen TDV en de sponsor.

Beheersmaatregelen: Het grootste risico voor TDV is dat de pensioenopbouw doorloopt, terwijl er geen premie binnenkomt. Indien de betalingstermijn meer dan 2 weken overschreden is, wordt een aanmaning gestuurd. Indien de betalingstermijn meer dan een maand verstreken is, neemt de voorzitter van het bestuur contact op met de sponsor.

Juridische risico's

Een pensioenfonds loopt het risico in rechte aangesproken te worden. Ten einde dit risico te beperken kan het fonds maatregelen treffen. Het risico bestaat dat de fondsstukken niet voldoen aan de wettelijke bepalingen, dat een fondsbestuurder in persoon kan worden aangesproken, dat niet in voldoende mate vormgegeven wordt aan consistent beleid of dat niet of onduidelijk gecommuniceerd wordt naar partijen. Daarnaast is TDV aansprakelijk voor het niet of niet goed uitvoeren van werkzaamheden door partijen die het fonds heeft ingehuurd. Dit maakt TDV kwetsbaar indien het hierop wordt aangesproken.

Beheersmaatregelen:

1. TDV heeft een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten.
2. TDV ziet erop toe dat besluitvorming consistent en goed gedocumenteerd plaatsvindt. Deze documentatie zorgt ervoor dat ook derden de inhoud en werking van dit beleid kunnen volgen.
3. TDV werkt volgens een communicatieplan. Dit plan vermeldt de wettelijk verplichte communicatiemomenten. Naast deze vereisten heeft het fonds eigen communicatiemiddelen (o.a. de Pensioenblik).
4. Met alle ingehuurde partijen zijn contractuele afspraken gemaakt. Partijen dienen regelmatig te rapporteren over het wel of niet voldoen aan de gemaakte afspraken. Jaarlijks vinden er controles plaats door de actuaris en de onafhankelijke accountant op de betrouwbaarheid van de jaarrekening en de verslagstaten voor DNB. Materieel onvolkomenheden worden door hen gerapporteerd. In het algemeen draagt het bestuur er zorg voor dat zij voldoende kennis en kunde bezit om haar verantwoordelijkheid te kunnen dragen.

1.6 Vooruitzichten

De coronapandemie is nog steeds niet over en in veel landen zijn er nog lockdowns van kracht. Naar verwachting zal door vaccinaties het virus langzaam teruggedrongen worden en kunnen lockdowns geleidelijk opgeheven worden. Dit kan de economie en maatschappij in zijn totaal een forse positieve impuls geven.

Gedurende 2021 zal de wetgeving ten aanzien van het nieuwe pensioencontract verder uitgewerkt worden. Naar verwachting zal dit begin 2022 bij de Eerste en Tweede Kamer ingediend worden. Het bestuur zal zich vanaf het najaar samen met sociale partners uitvoerig met het nieuwe pensioencontract gaan bezig houden.

1.7 Ontwikkelingen na balansdatum

De technische voorzieningen zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van DNB per 31 december 2020 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. DNB heeft toegelicht dat de rentetermijnstructuur de komende jaren in vier stappen wordt gewijzigd. Een wijziging die volgt uit het advies van de Commissie Parameters. Tezamen met het effect van de verwachte daling van het tienjaars-voortschrijdende gemiddelde van de rente zal een verhogend effect op de technische voorzieningen ontstaan wat een drukkend effect op de dekkingsgraad van ongeveer 1% per jaar heeft. Per 1 januari 2021 bedroeg dit effect 0,9%.

Per 31 maart 2021 is wederom een herstelplan bij DNB ingediend, gebaseerd op de financiële situatie per eind 2020. Ook uit dit herstelplan komt naar voren dat de beleidsdekkingsgraad naar verwachting ruim binnen de wettelijke termijn van 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. DNB heeft per 19 mei 2021 ingestemd met het herstelplan.

Het bestuur is de medewerkers en adviseurs van TDV erkentelijk voor de geleverde inspanningen in een heel bijzonder jaar.

Het bestuur van TDV heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld op 17 juni 2021.

Het bestuur,

F.C.L. Terpstra, voorzitter

M. Bankers

A.M.J. de Bekker

B.P. Hess, secretaris

W.J. Lugtenburg-Sanders

W.J. Morkin

H.J. Veld

1.8 Verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het VO heeft in het verslagjaar maar driemaal vergaderd. Vanwege de pandemie gebeurde dat alle keren op afstand via Teams. Ook het gesprek met de Visitatiecommissie (VC) over het jaar 2020 dat op 20 april 2021 plaats vond. Namens het VO namen Agnès Dauphin, Kees Hopma en Theo Tysma deel aan deze discussie.

In het eerste kwartaal van 2020 werd het VO door de VC op de hoogte gesteld van het feit dat er vanwege de pandemie een tweewekelijks crisisoverleg met een deel van het bestuur plaatsvond. De geplande VO-vergadering van 4 maart ging niet door en mede daardoor was het bestuur vergeten het VO te informeren over dit ingestelde crisisoverleg. Vanaf dat moment kreeg het VO alle verslagen van het crisisoverleg.

In de zomer van 2020 werd de vernieuwde website www.sptdv.nl in gebruik genomen. Het VO vindt het duidelijk een verbetering. Alle belangrijke documenten over het pensioenfonds zijn op de site te vinden. Halverwege elke maand worden dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad erop gezet evenals actuele nieuwsberichten. Voor de premieberekening van 2020 is in december 2019 een andere methode gekozen. Het te verwachten rendement van de beleggingen wordt daarbij gebruikt om de benodigde premie te berekenen. In 2020 leidde dit tot een premiedekkingsgraad van 80%. Voor elke euro pensioenopbouw van de werknemers, betalen werkgever en werknemer samen 80 in plaats van 100 eurocent. In het lopende jaar is de premiedekkingsgraad verder gedaald tot 70%. Toch heeft het VO besloten deze te lage premie nog éénmaal te accepteren en het bestuur te vragen om met een voorstel te komen hoe de komende jaren moet worden omgegaan met de premie. In de november vergadering zijn alle mogelijkheden uitgebreid aan de orde geweest. Een van de mogelijkheden is een ingroeipad voor de premie, een andere mogelijkheid is het verlagen (eventueel in één kalenderjaar) van de pensioenopbouw. Gezien de beperkingen die PME het fonds TDV oplegt, is daar niet veel speelruimte. Om echt kostendekkend te zijn, zou de premie 45,5% moeten zijn. En dat is veel meer dan de 32,7% die werkgever en werknemer bereid zijn dit jaar te betalen.

In de november vergadering heeft het VO gesproken met de heer A. de Bekker, extern bestuurslid van TDV. Het VO heeft gevraagd hoe hij aankijkt tegen het zelfstandig voortbestaan van TDV. Naar zijn mening voegt het fonds voor alle deelnemers nog steeds waarde toe. De pensioenregeling is beter dan die van PME, het fonds levert goede service en de financiële positie is relatief goed. Regelgeving en eisen van toezicht (DNB, AFM en AP) worden echter steeds strenger en dat leidt wel tot toenemende kosten. Die zijn hoger dan bij PME, maar in vergelijking met andere kleine pensioenfondsen zijn ze nog laag. Zijn advies is om het als zelfstandig fonds vol te houden tot de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Op dat moment zouden we de vraag opnieuw kunnen stellen. Ondertussen moeten we wel in de gaten houden of het fonds de overgang aan kan en hoe het met PME gaat. Het VO heeft er op aangedrongen om daar tijdens de studiedag in 2021 ruim aandacht aan te besteden.

De invloed van de pandemie op de dekkingsgraad en de rendementen van de beleggingen in ogen-schouw nemend, evenals de adequate wijze waarop het bestuur van TDV daarop heeft gereageerd, komt het VO tot de conclusie dat het beleid in het verslagjaar gedegen en deskundig is geweest. Het VO dankt ook alle medewerkers van het pensioenbureau voor de verrichte werkzaamheden. Onder moeilijke omstandigheden hebben zij ervoor gezorgd dat de pensioenen op tijd werden uitbetaald en dat via telefoon en mail aan alle deelnemers goede service werd verleend.

Th.Tysma, voorzitter

A. Dauphin, secretaris

Reactie bestuur

Het bestuur heeft kennisgenomen van de bevindingen en het oordeel van het Verantwoordingsorgaan.

Het bestuur heeft bij de vaststelling van de premie 2021 afgesproken dat het in 2021 uitgebreid stil zal staan bij het premiebeleid voor de komende jaren richting het Nieuwe Pensioenstelsel (NPS). Aan het NPS zal in 2021 een studiedag gewijd worden waarbij ook het VO aanwezig zal zijn. In de studiedag zal ook gesproken worden over de houdbaarheid van het bedrijfsmodel tot aan de invoering van het NPS.

Het bestuur dankt het VO voor haar constructieve bijdrage en geleverde inspanningen.

1.9 Verslag van de Visitatiecommissie

Dit verslag bevat de bevindingen van de Visitatiecommissie (hierna: VC) naar aanleiding van haar onderzoek naar het functioneren van het bestuur van de Stichting Pensioenfonds TDV (hierna: TDV). Het onderzoek van de VC richtte zich op de periode 1 januari 2020 t/m 31 december 2020. Ook zijn delen van informatie uit de periode begin 2021 meegenomen, informatie die beschikbaar was op het moment dat de feitelijke visitatie plaatsvond.

De taak van de VC bestaat uit het toezicht houden op het beleid van het bestuur, op de algemene gang van zaken en het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De VC legt verantwoording af over de uitvoering van haar taken aan het Verantwoordingsorgaan (hierna: VO) en de werkgever. De VC volgt bij het uitvoeren van haar taak de toezichtcode van de Vereniging Intern Toezichthouders Pensioensector (VITP).

De VC is benoemd in overleg met en na advies van het VO.

Algemeen oordeel

De VC heeft kennis kunnen nemen van de verschillende fondsdocumenten en heeft zowel met het bestuur, ondersteund door de directie, als met het VO gesproken over het gevoerde beleid en de verschillende aandachtspunten. De VC heeft met het bestuderen van de verschillende fondsdocumenten en op basis van de gesprekken een goed beeld gekregen over het functioneren van het bestuur.

Uit de notulen van het bestuur en de commissies en de gesprekken die de VC heeft gevoerd blijkt dat het bestuur berekend is op haar taken en hier serieus uitvoering aan geeft. Het bestuur alsook de commissies vergaderen regelmatig en ondernemen gestructureerd de nodige/benodigde acties. Dit blijkt ook uit de aanpak rondom COVID-19, waarbij het fonds tot aan de zomer frequent crisisoverleg heeft gehouden om deze situatie beheerst te besturen. Het fonds wordt naar de mening van de VC op gestructureerde wijze bestuurd en er is gedegen kennis aanwezig, waar nodig worden regelmatig externe deskundigen geraadpleegd.

De VC leidt uit de gevoerde gesprekken met het bestuur af en uit de verslagen dat er een goede samenwerking is binnen het bestuur en een zeer goede samenwerking met het pensioenbureau.

De VC stelt vast dat het bestuur zeer transparant is richting het VO als het gaat om delen van informatie en het geven van een toelichting op het gevoerde beleid. Het VO heeft toegang tot vrijwel alle informatie van het fonds.

Overige waarnemingen en aanbevelingen:

Het bestuur heeft eind 2019 veel aandacht besteed aan de opzet van het indexatiebeleid, zoals ingevoerd per 1-1-2020, hierbij gebruik makend van de ruimte die het reglement hiertoe biedt en rekening houdend met elementen zoals rechtvaardigheid en evenwichtigheid. De indexatie van de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers bedroeg voor 2020 0,5% en voor de actieve deelnemers 0,71%. De VC is van mening dat dit beleid jaarlijks goed moet worden gecommuniceerd, voor blijvend begrip van alle deelnemers.

Bij de vaststelling van de premie dient het fonds rekening te houden met verschillende uitgangspunten, zoals een vastgesteld maximum voor de premie en de bijdrage die ook werknemers dienen te betalen. De VC maakt zich zorgen over de ontstane situatie van een premiedekkingstekort. De VC adviseert om bij de discussie over het premiebeleid de mogelijk veranderde situatie onder het Nieuw Pensioen Stelsel (NPS) te betrekken.

Van belang voor het VO is om tijdig betrokken te worden bij de discussie omtrent het Nieuwe Pensioen Stelsel (NPS).

De VC is van oordeel dat besluiten op het gebied van beleggingen op een gedegen wijze tot stand zijn gekomen. Het besluit om te komen tot een gewijzigd dynamische renteaftdekking en een ander valuetabeleid zijn voorafgegaan door een gedegen studie.

De keuze om te beleggen in handelsfinanciering is voorbereid middels een uitgebreide due diligence van een gerenommeerde externe partij, alvorens daartoe te besluiten. De VC stelt tevreden vast dat bij de besluitvorming omtrent deze belegging ook rekening gehouden is met een eventueel reputatierisico. Wel stelt de VC vast dat het fonds het in zich heeft om op het gebied van beleggingen te kiezen van categorieën die minder gangbaar zijn voor pensioenfondsen.

De VC ziet dat het fonds op het gebied van beleggingen veel activiteiten in eigen beheer uitvoert, mede ingegeven door de gedegen kennis en ervaringen op het gebied van beleggingen binnen het pensioenbureau. Steeds verdergaande eisen van de toezichthouders op het gebied van transparantie en inrichting van het beleggingsproces, maakt dat het fonds besloten heeft om te gaan kijken of het huidige beleggingsmodel anders ingericht moet worden om beter en efficiënter aan de gestelde eisen te voldoen. De VC vindt het een zeer goede zaak dat het fonds onderzoekt of haar beleggingsmodel

nog wel aan alle eisen voldoet en bereid is om te onderzoeken of het gebruik van bijvoorbeeld een fiduciair manager tot een betere opzet kan leiden. De VC is benieuwd naar de uitkomst van de discussie.

De VC stelt vast dat op het gebied van duurzaam beleggen er nog weinig ontwikkeling zichtbaar is binnen het fonds. De beschrijving van het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen in het jaarlijkse Nota beleggingsbeleid, laat weinig ontwikkeling zien. De VC is van oordeel dat het bestuur meer aandacht zou moeten besteden aan het ontwikkelen van een duurzaam beleid en beveelt verdere stappen te nemen om te komen tot een verdere verdieping van een dergelijk beleid. De VC geeft in overweging dat een fiduciaire partij daarbij een rol zou kunnen gaan spelen.

De VC is van oordeel dat het bestuur een robuust systeem van integraal risicomanagement hanteert. De stappen uit dit systeem worden uitgevoerd, daarover wordt door de RC aan het bestuur gerapporteerd en de relevante uitkomsten en besluiten worden genotuleerd. De risicorapportages van het fonds zien er compleet en gedegen uit. De VC is van mening dat het risicomanagement voldoende doorleefd wordt. Op sommige punten is nog winst te behalen door zaken meer te formaliseren. In dat opzicht beveelt de VC aan om te gaan werken met voorleggers, inclusief een risicoparagraaf.

In het kader van IORP II heeft het bestuur in 2020 voortuitgang geboekt met de invulling van de sleutelfunctiehouders interne audit. De beoogde invulling van de sleutelfunctiehouder risicobeheer is nog niet afgerond en zal in 2021 aandacht vragen.

Samenvattend, de VC is van mening dat het bestuur met de ondersteuning van het pensioenbureau "in control" is.

Drs. H.J.W.M. Peters RBA (voorzitter)

Drs. S.G.B. Heemskerk EPP

Mr. A.W.J. van Coberen

Mei 2021

Reactie bestuur

Het bestuur heeft kennisgenomen van het verslag van de Visitatiecommissie en dankt de Visitatiecommissie voor haar inspanningen en aanbevelingen. Het bestuur heeft de aanbevelingen in de bestuursvergadering van 17 juni 2021 besproken en neemt deze ter harte om daar haar voordeel mee te doen.

Alle aanbevelingen worden op een actielijst gezet. De actielijst wordt regelmatig door het bestuur en het VO besproken.

Het bestuur heeft bij de vaststelling van de premie 2021 afgesproken dat het in 2021 uitgebreid stil zal staan bij het premiebeleid voor de komende jaren richting het NPS. Aan het NPS zal in 2021 een studiedag gewijd worden waarbij ook het VO aanwezig zal zijn.

Het bestuur onderzoekt momenteel of het huidige beleggingsmodel beter ingericht kan worden. Naar verwachting zal dit onderzoek na de zomer afgerond zijn en kan het bestuur tegen die tijd hierover beslissen zodat, indien besloten wordt om het beleggingsmodel te veranderen, dit nog in 2021 geïmplementeerd kan worden. De mogelijke verandering zal aangegrepen worden om het MVB verder te ontwikkelen. Dit was ook één van de redenen voor het bestuur om een onderzoek naar de inrichting van het beleggingsmodel uit te voeren.

2. Jaarrekening 2020

2.1 Balans na bestemming van het saldo van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Balans (activa)

	31 december 2020	31 december 2019
Beleggingen voor risico van het fonds (1)		
Vastgoedbeleggingen (2)	91.057	88.824
Aandelen (3)	229.133	216.870
Vastrentende waarden (4)	271.353	264.402
Derivaten (5)	31.739	19.475
Overige Beleggingen	39	45
Totaal beleggingen	623.321	589.616
Vorderingen en overlopende activa (6)		
Vordering uit hoofde van herverzekeringen (7)	1.199	1.418
Rekening courant werkgever	2.303	2.681
Dividendbelasting	546	503
Overige vorderingen	1	2
	4.048	4.604
Overige activa		
Liquide middelen (8)	21.381	11.326
Totaal activa	648.750	605.546

Balans (passiva)

	31 december 2020	31 december 2019
Stichtingskapitaal en reserves (9)		
Algemene reserve	75.688	85.472
Technische voorzieningen (10)		
Voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het fonds (VPV)	570.546	518.879
Overige technische voorzieningen	996	689
	571.542	519.568
Kortlopende schulden en overlopende passiva (11)	1.520	506
Totaal passiva	648.750	605.546

De tussen haakjes vermelde cijfers zijn een verwijzing naar de toelichting in paragraaf 2.4.3.

2.2 Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

	2020	2019
Baten		
Premiebijdragen van werkgever en werknemers (12)	27.628	10.011
Beleggingsresultaten voor risico van het fonds (13)	33.419	93.276
Ontvangen waardeoverdrachten	839	411
Uitkeringen herverzekering	172	194
	62.058	103.892
Lasten		
Beleggingskosten (14)	1.051	1.055
Pensioenuitkeringen (15)	17.932	18.068
Pensioenuitvoeringskosten (16)	646	650
Mutatie Technische Voorzieningen (TV)	51.974	54.499
- Pensioenopbouw	12.112	9.171
- Indexering en overige toeslagen	63	2.623
- Rentetoevoeging	-1.679	-1.082
- Onttrekking voor pensioenuitkering en pensioenuitvoeringskosten	-18.142	-18.423
- Wijziging marktrente	58.817	61.221
- Wijziging uit hoofde van waardeoverdrachten	841	317
- Wijziging sterftegrondslagen	-11.376	0
- Toekenning overgangsregeling TOP-SUM(O)	14.100	0
- Overige mutaties	-2.762	672
Uitgekeerde waardeoverdrachten	18	120
Mutatie vordering uit hoofde van herverzekeringen	220	178
Overige lasten	0	52
	71.842	74.622
Saldo van baten en lasten	-9.784	29.270
Bestemming van het saldo van baten en lasten		
Mutatie algemene reserve	-9.784	29.270
Totaal saldo van baten en lasten	-9.784	29.270

De tussen haakjes vermelde cijfers zijn een verwijzing naar de toelichting in paragraaf 2.4.4.

2.3 Kasstroomoverzicht

(bedragen x € 1.000)

	2020	2019
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	28.006	10.133
Ontvangen waardeoverdrachten	839	411
Uitkeringen herverzekeringen	172	194
Overig	59	-24
	29.077	10.714
Betaalde pensioenuitkeringen	-17.872	-18.068
Betaalde waardeoverdrachten	-18	-120
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-1.152	-1.125
	-19.043	-19.313
Saldo kasstroom uit pensioenactiviteiten	10.034	-8.599
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	16.049	9.147
Verkopen en aflossingen van beleggingen	51.366	102.772
Aankopen beleggingen	-66.794	-106.411
Betaalde kosten vermogensbeheer	-600	-643
Saldo kasstroom uit beleggingsactiviteiten	21	4.865
Mutatie liquide middelen	10.055	-3.734
Liquide middelen primo	11.326	15.031
Liquide middelen ultimo	21.381	11.326
	10.055	-3.705

2.4 Toelichting op de jaarrekening 2020

2.4.1 Algemene toelichting

TDV is statutair gevestigd in Deventer. Het doel van TDV is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens voorziet het fonds in de voortzetting van de pensioenopbouw aan arbeidsongeschikte deelnemers. TDV geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregelingen van Trivium Packaging Netherlands B.V. (Trivium) en haar rechtsvoorgangers.

Alle bedragen in de toelichting zijn opgesteld in euro's x 1.000.

Door afrondingsverschillen tellen in sommige tabellen van de toelichting op de jaarrekening de onderliggende onderdelen niet op tot de weergegeven som.

2.4.2 Waarderingsgrondslagen

2.4.2.1 Algemeen

De jaarrekening en de toelichting op de jaarrekening zijn opgesteld in euro's x 1.000. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Baten en lasten worden genomen in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar met uitzondering van de schattingswijziging die hieronder is vermeld.

Schattingswijzigingen

Per eind oktober is het fonds overgegaan van de AG prognosetafels 2018 naar de AG prognosetafel 2020. Als gevolg hiervan zijn de TV met € 11.376 gedaald.

Schattingen en veronderstellingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van het pensioenfonds zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekening-posten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De coronapandemie heeft geen impact gehad op de gemaakte schattingen en de gehanteerde waarderingsgrondslagen. De continuïteitsveronderstelling kan worden gehandhaafd.

Opname van actief, verplichting, bate of last

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa

en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van activa en passiva

Activa en passiva worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vreemde valuta

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

2.4.2.2 Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Het begrip marktwaarde is te beschouwen als synoniem van reële waarde. Onder waardering op marktwaarde wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.

De waardering van participaties in beleggingsinstellingen geschiedt tegen marktwaarde. Voor beursgenoteerde beleggingsinstellingen is dit de marktnotering per balansdatum. De waardering in niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen geschiedt tegen actuele waarde.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vastgoedbeleggingsfondsen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde vastgoedbelegging per balansdatum.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum. De actuele waarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Private equity beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de intrinsieke waarde. Deze waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fundmanagers, gecorrigeerd voor de kasstromen in de periode tot balansdatum. Daarnaast wordt bij de waardering rekening gehouden met eventuele negatieve gevolgen van materiele gebeurtenissen in het verslagjaar na ontvangst van deze rapportages. De managers bepalen de waarde op basis van lokale wet- en regelgeving.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum.

Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebeoordeling plaats op basis van de geschatte toekomstige netto kasstromen (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de ultimo boekjaar geldende marktrente en rekening houdend met het risicoprofiel (kredietrisico; oninbaarheid) en de looptijden.

De lopende interest op vastrentende waarden wordt gepresenteerd als onderdeel van de marktwaarde van de vastrentende waarden.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen. Indien een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum. Indien geen marktwaarde beschikbaar is, wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Securities lending

Het fonds neemt deel aan een securities lendingprogramma, waarbij bepaalde effecten voor een korte periode worden uitgeleend aan andere marktpartijen. Beleggingen die in het kader van een securities lendingcontract worden uitgeleend, blijven deel uitmaken van de balans en worden gewaardeerd conform de grondslag voor waardering en resultaatbepaling zoals die geldt voor deze beleggingen. Als onderpand ontvangen geldmiddelen worden opgenomen onder beleggingen. Indien als onderpand ontvangen geldmiddelen zijn herbelegd, worden deze beleggingen opgenomen onder de desbetreffende beleggingscategorie. De schuld uit hoofde van de ontvangen zekerheden is opgenomen onder de overige schulden. Indien uit hoofde van een securities lendingprogramma als zekerheid beleggingen zijn ontvangen worden deze beleggingen en de daarmee samenhangende verplichtingen niet in de balans van het pensioenfonds opgenomen. Alle uit het securities lending-programma voortvloeiende baten en lasten worden volgens het toerekenbeginsel over de looptijd van de desbetreffende transacties verantwoord in de rentebaten of -lasten in de staat van baten en lasten.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde, indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderinggrondslagen in de balans zijn opgenomen.

De statutaire reserves, blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans.

2.4.2.3 Technische voorzieningen

Technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds

De TV voor risico van het pensioenfonds worden gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aan-

spraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid. Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen. De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

Sterfte:	Volgens de AG Prognosetafel 2020 (startjaar 2021) van het Koninklijk Actuarieel Genootschap, rekening houdend met de ervaringssterfte van TDV (2019: AG Prognosetafel 2018 (startjaar 2020)).
Leeftijdsvaststelling:	De leeftijd van hoofdverzekerden wordt vastgesteld in maanden nauwkeurig. Voor de leeftijdsvaststelling van meeverzekerden wordt een man drie jaar ouder verondersteld dan een vrouw.
Partnerfrequentie:	CBS 2018, inclusief samenwonend, waarbij verondersteld wordt dat 100% van de deelnemers op pensioendatum een partner heeft. Na de 67-jarige leeftijd wordt het bepaalde partnersysteem toegepast.
Wezenopslag:	De voorziening van het latente partnerpensioen van de nog niet gepensioneerde deelnemers wordt verhoogd met 0,6% in verband met het wezenpensioen.
Ervaringssterfte:	Gebaseerd op het model van Sprenkels & Verschuren 2018.
Interest:	De gehanteerde marktrente die gebaseerd is op de Ultimate Forward Rate (UFR) per ultimo 2020 (2019: per ultimo 2019)
Kosten:	Kostenopslag ter grootte van 2,3% (2019: 2,3%) van de TV in verband met de toekomstige administratie- en excassokosten.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten). Kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

2.4.2.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waardingsgrondslagen voor beleggingen en de TV. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen van werkgever en werknemers

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Eventuele opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

2.4.2.5 Beleggingsresultaten voor risico van het fonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

2.4.2.6 Mutatie technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Indexering en overige toeslagen

Het pensioenfonds streeft ernaar de opgebouwde pensioenrechten van de actieve deelnemers jaarlijks aan te passen aan de loonontwikkeling volgens de cao. De toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter. Dit betekent dat geen recht op toeslagen bestaat en dat het niet zeker is of en in hoeverre in de toekomst toeslagverlening kan plaatsvinden.

Het pensioenfonds streeft ernaar de ingegane pensioenen en de premievrije pensioenrechten (gewezen deelnemers) jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van de prijsindex. Ook deze toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met -0,32% (2019: -0,23%), op basis van de éénjaarsrente van de DNB-rentecurve aan het begin van het verslagjaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoeringskosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de TV worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de TV herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd "Wijziging marktrente".

Wijzigingen actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen, zowel voor de gehele bevolking als voor de populatie van het pensioenfonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de TV is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het pensioenfonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

Wijziging uit hoofde van waardeoverdrachten

Een resultaat op overdrachten kan ontstaan doordat de vrijval van de voorziening plaatsvindt tegen fondstarieven, terwijl het bedrag dat wordt overgedragen gebaseerd is op de wettelijke factoren voor waardeoverdrachten. De tarieven van het pensioenfonds wijken af van de wettelijke tarieven.

Overige mutaties technische voorzieningen

De overige mutaties ontstaan door mutaties in de aanspraken door overlijden, arbeidsongeschiktheid en pensioneren.

Waardeoverdrachten

De uitgekeerde en de ontvangen waardeoverdrachten betreffen respectievelijk de overgedragen dan wel overgenomen pensioenverplichtingen. De individuele waardeoverdrachten worden berekend volgens de wettelijke rekenregels.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

2.4.2.7 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is volgens de directe methode opgesteld. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten. De kasstromen uit directe beleggingsopbrengsten zijn inclusief de derivatentransacties.

2.4.3 Toelichting op de balans
(bedragen x € 1.000)

Beleggingen voor risico van het fonds (1)

	2020	2019
<i>Vastgoedbeleggingsfondsen, stand 1 januari</i>	88.824	70.493
Aankopen	3.142	11.828
Verkopen	0	-2.357
Waardemutaties	-909	8.860
Stand per 31 december	91.057	88.824
<i>Aandelen, stand per 1 januari</i>	216.870	182.110
Aankopen	9.442	30.102
Verkopen	-2.146	-44.185
Waardemutaties	4.966	48.843
Stand per 31 december	229.132	216.870
<i>Vastrentende waarden inclusief fondsen stand, per 1 januari</i>	264.402	238.593
Aankopen	54.210	64.480
Verkopen	-49.221	-56.230
Waardemutaties	2.141	18.049
Mutatie opgelopen rente	-179	-490
Stand per 31 december	271.353	264.402
<i>Derivaten, stand per 1 januari</i>	19.475	10.576
Aankopen	0	0
Verkopen	-6.499	0
Waardemutaties	17.821	8.899
Saldo positie per 31 december	30.797	19.475
<i>Overige beleggingen, stand per 1 januari</i>	45	44
Aankopen	0	0
Verkopen	0	0
Waardemutaties	-6	1
Stand per 31 december	39	45

Vastgoedbeleggingen (2)

De beleggingen in vastgoed zijn als volgt onder te verdelen:

	31 december 2020		31 december 2019	
		%		%
Indirecte vastgoedbeleggingen		%		%
niet beursgenoteerd Nederland	44.125	48,5	42.485	47,8
niet beursgenoteerd Europa	26.320	28,9	26.387	29,7
beursgenoteerd	20.612	22,6	19.952	22,5
Totaal	91.057	100,0	88.824	100,0

Aandelen (3)

De beleggingen in aandelen zijn als volgt onder te verdelen:

	31 december 2020		31 december 2019	
		%		%
Beleggingsfondsen (Actief)				
- Europa	66.244	28,9	58.902	27,2
- Emerging Markets	24.887	10,9	23.456	10,8
Beleggingsfondsen (Passief)				
- Europa	35.581	15,5	36.435	16,8
- Verenigde Staten (VS)	72.448	31,6	67.455	31,1
- Azië	21.969	9,6	21.457	9,9
Private Equity	8.004	3,5	9.165	4,2
	229.133	100,0	216.870	100,0

Beleggingen in aandelen betreffen beleggingsfondsen en Private Equity beleggingsfondsen. Er wordt niet rechtstreeks in beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen belegd.

Vastrentende waarden (inclusief fondsen) (4)

De beleggingen in obligaties inclusief lopende interest zijn als volgt onder te verdelen:

	31 december 2020		31 december 2019	
		%		%
Rating volgens S&P				
AAA	38.496	14,2	9.219	3,5
AA	68.736	25,3	85.197	32,2
A	59.892	22,1	73.638	27,9
BBB	59.410	21,9	40.411	15,3
Lager dan BBB	42.865	15,8	46.585	17,6
Geen rating	1.954	0,7	9.352	3,5
	271.353	100,0	264.402	100,0

	31 december 2020		31 december 2019	
		%		%
Staatsobligaties	73.774	27,2	55.853	21,1
Bedrijfsobligaties	96.963	35,7	97.271	36,8
Hypothekenfondsen	28.135	10,4	26.716	10,1
Beleggingsfondsen in vastrentende waarden	72.480	26,7	84.562	32,0
Totaal	271.353	100,0	264.402	100,0

De belangrijkste veranderingen t.o.v. 2019 zijn de toename van het aandeel van leningen met een AAA en BBB rating en de afname van het aandeel van leningen met een AA, A en geen rating. De duration van de obligatieportefeuille (exclusief beleggingsfondsen) ultimo 2020 bedroeg circa 9,6 jaar (2019: 8,0 jaar).

Beleggingen zijn gewaardeerd op reële waarde. Niet voor alle beleggingen zijn frequente marktnoteringen beschikbaar.

Beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd tegen reële waarde, gebaseerd op taxaties verricht door onafhankelijke deskundigen.

Voor private equity wordt de waardering bepaald op basis van de laatst ontvangen fondsrapportage, gecorrigeerd voor kasstromen in de periode vanaf de balansdatum van de fondsrapportage tot de balansdatum van de jaarrekening.

Hypotheken betreft participaties in een niet beursgenoteerd beleggingsfonds. Voor de waardering van onderliggende hypotheke wordende kasstromen contant gemaakt.

Voor de waardering van de derivaten wordt gebruik gemaakt van marktconforme en toetsbare waardingsmodellen die worden gevuld met marktconforme parameters. De toekomstige kasstromen van

de rentederivaten worden contant gemaakt tegen de EONIA curve of ESTR curve. De verwachte kasstromen van de valutaderivaten worden conform het contract afgezet tegen huidige marktprijzen van die kasstromen in de betrokken valuta.

Onderstaande indeling is anders dan in voorgaande jaren. Deze presentatiewijziging is gemaakt, omdat deze eenvoudiger en objectiever vast te stellen is en ook gangbaarder in de markt is dan de oude indeling.

	Genoteerde marktprijzen	Netto contante waarde	Niet genoteerde fondsen	Totaal
Vastgoedbeleggingsfondsen	20.612	0	70.445	91.057
Aandelen	98.793	0	130.340	229.133
Vastrentende waarden	243.218	0	28.135	271.353
Derivaten	0	30.797	0	30.797
Overige beleggingen	0	0	39	39
Totaal 2020	362.623	30.797	228.958	622.379
Totaal 2019	348.319	19.475	221.822	589.616

Opgemerkt wordt dat schattingen naar hun aard subjectief zijn en dat de geschatte actuele waarden van financiële instrumenten derhalve inherent onzeker zijn aan onzekerheden en waardeoordelen ten aanzien van volatiliteit, rentestand en kasstromen. Deze schattingen zijn momentopnames, gebaseerd op de marktomstandigheden en de op dat moment beschikbare informatie.

Derivaten (5)

Rentefutures worden aangegaan om de duration van de portefeuille vastrentende waarden te verhogen of te verlagen. Aandelenfutures worden aangegaan in plaats van fysieke beleggingen of ter afdekking van het neerwaarts risico van fysieke beleggingen.

Renteswaps worden aangegaan ter vermindering van het verschil van de rentegevoeligheid van de bezittingen en verplichtingen (rentemismatch).

Het valutarisico van de Amerikaanse dollar (USD), Japanse yen (JPY) en het Britse pond (GBP) wordt afgedekt door middel van valutatermijncontracten.

	31 december 2020		31 december 2019	
	Contract-positie	Resultaat	Contract-positie	Resultaat
Aandelenfutures	0	0	0	0
Rentefutures	0	0	0	0
Renteswaps	39.500	30.087	39.500	18.423
Valutatermijncontracten	97.264	710	137.612	1.053

Het resultaat is het ongerealiseerde resultaat per ultimo boekjaar. Ter zekerheidsstelling van het ongerealiseerde resultaat op de renteswaps heeft BNP Paribas in haar functie als collateral manager per 31 december 2020 zorggedragen voor een storting van effecten door de tegenpartijen met een waarde van € 31.318 op een gesepareerde rekening van TDV bij de Caceis N.V., Amsterdam.

Valutatermijncontracten betroffen de verkoop van USD 82.500 (2019: USD 105.000), JPY 0 (2019: JPY 1.800.000) en GBP 27.000 (2019: GBP 25.000).

Beleggingen in bijdragende onderneming

Er wordt niet belegd in of leningen verstrekt aan de bijdragende onderneming.

Vorderingen en overlopende activa (6)

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar, met uitzondering van de vordering op de herverzekeraar (€ 1.199). Naar schatting heeft 90% van deze vorderingen een looptijd van langer dan 1 jaar.

Vorderingen en overlopende activa (6)	31 december 2020	31 december 2019
Vordering uit hoofde van herverzekeringen (7)	1.199	1.418
Rekening courant werkgever	2.303	2.681
Dividendbelasting	546	503
Overige vorderingen	1	2
	4.048	4.604

Vordering uit hoofde van herverzekeringen (7)

	2020	2019
Stand per 1 januari	1.418	1.596
Uitkeringen	-172	-194
Overige mutaties	-47	16
Stand per 31 december	1.199	1.418

Het gaat hierbij om pensioenaanspraken die herverzekerd zijn bij Nationale Nederlanden, maar waarvan de uitkering door het fonds wordt verzorgd. De vordering uit hoofde van herverzekeringen wordt vastgesteld op basis van de actuariële grondslagen van het fonds. Er is geen sprake van resultaatdeling.

Liquide middelen (8)

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen, die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. Zij worden onderscheiden van tegoeden die het karakter hebben van beleggingen (looptijd langer dan een jaar). Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking aan het fonds.

Stichtingskapitaal en reserves (9)

	2020	2019
Stand per 1 januari	85.472	56.202
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-9.784	29.270
Stand per 31 december	75.688	85.472

In de bestuursvergadering van 17 juni 2021 heeft het bestuur besloten het resultaat over het boekjaar 2020 ad € -9.783 te verrekenen in de algemene reserve.

Solvabiliteit

	2020		2019	
Minimaal vereist eigen vermogen	23.692	4,1%	21.486	4,1%
Vereist eigen vermogen	116.988	20,5%	114.490	22,0%

Het vereist eigen vermogen wordt berekend met behulp van de standaardmethode. Van beleggingsfondsen waarvan geen cash-flow beschikbaar is wordt gerekend met de duration en niet met de cash-flow. Voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de strategische assetmix in de evenwichtssituatie.

De dekkingsgraad bedraagt 113,2% en is als volgt berekend: pensioenvermogen gedeeld door de technische voorzieningen. De beleidsdekkingsgraad bedraagt 106,6%.

De reële dekkingsgraad per ultimo 2020 bedraagt 87,4% (2019: 91,7%). In de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als pensioenverplichting. Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat TDV voldoende vermogen heeft om aan de pensioenverplichtingen te voldoen én om de pensioenen volledig te verhogen met de verwachte stijging van de prijzen. Bij een dekkingsgraad van 121,9% (2019: 122,8%) zouden de pensioenen volledig kunnen worden gecompenseerd voor de verwachte stijging van de prijzen (de toekomstbestendige indexatiedekking). De dekking is dus voldoende.

Omdat TDV een reservetekort heeft voldoet de vermogenspositie van TDV niet aan de eisen die gesteld worden volgens de wet- en regelgeving. Als gevolg hiervan heeft TDV een herstelplan ingediend bij DNB.

In het herstelplan dient een pensioenfonds aan te tonen dat de beleidsdekkingsgraad aan het einde van de looptijd van het herstelplan boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. Per 31 maart 2020 heeft TDV het herstelplan bij DNB ingediend. Hieruit kwam naar voren dat TDV (zonder aanvullende maatregelen) naar verwachting binnen de wettelijke termijn van 10 jaar uit de situatie van een reservetekort komt.

Per 31 maart 2021 is wederom een herstelplan bij DNB ingediend, gebaseerd op de financiële situatie per eind 2020. Ook uit dit herstelplan komt naar voren dat de beleidsdekkingsgraad naar verwachting binnen de wettelijke termijn van 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. Per 19 mei 2021 heeft DNB met het ingediende herstelplan ingestemd.

In %	2020	2019
Stand per 1 januari	116,5	112,1
Premies (M1)	-0,8	-0,2
Pensioenuitkeringen (M2)	0,6	0,5
Toeslagen (M3)	0,0	-0,7
Renteverandering (M4)	-11,9	-15,8
Overrendement (M5)	6,8	20,4
Wijziging sterftegrondslagen (M6)	1,8	0,0
Overig (M6)	0,2	0,1
Stand per 31 december	113,2	116,5

M verwijst naar een indeling die DNB gebruikt voor de analyse van veranderingen in de dekkingsgraad.

Technische voorzieningen (TV) (10)

De TV worden weergegeven inclusief de voorziening voor herverzekerde rechten.

	2020	2019
Stand per 1 januari	519.568	465.069
Bij:		
Toevoeging aan pensioenopbouw	12.112	9.171
Indexering en overige toeslagen	63	2.623
Rentetoevoeging	-1.679	-1.082
Wijziging rente	58.817	61.221
Mutatie overdracht van rechten	841	317
Toekenning overgangsregeling TOP-SUM(O)	14.100	
Overige mutaties		672
Af:		
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	17.734	18.009
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	408	414
Wijziging actuariële grondslagen	11.376	0
Overige mutaties	2.762	0
Stand per 31 december	571.541	519.568

Overige mutaties betreft hoofdzakelijk het resultaat op overlijden. Er zijn in 2020 meer deelnemers overleden dan verwacht.

Korte beschrijving van de aard van de pensioenregelingen

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling met een pensioenleeftijd van 67 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 1,76% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. Tevens bestaat er recht op partner- en wezenpensioen. Jaarlijks beslist het bestuur over de mate waarin de opgebouwde aanspraken worden geïndexeerd. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling als een uitkeringsovereenkomst.

Toeslagverlening

De indexatie van pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur. De ambitie bestaat om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De pensioenrechten en pensioenaanspraken zijn in het verslagjaar niet geïndexeerd.

Er is geen recht op toekomstige indexaties. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. Het fonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige indexaties en er wordt geen pensioenpremie voor betaald. Indexatie wordt uit toekomstig beleggingsrendement gefinancierd.

Inhaalindexaties

Indien in het verleden geen volledige indexatie heeft plaatsgevonden kunnen onder bepaalde omstandigheden inhaalindexaties worden toegekend. Toekenning van inhaalindexaties vereist wel een hoge dekkingsgraad. In de huidige situatie verwacht het bestuur niet binnen afzienbare tijd inhaalindexaties te kunnen toekennen.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorieën van deelnemers als volgt samengesteld:

	2020	2019
Voorziening voor actieve deelnemers	249.884	207.781
Voorziening voor gewezen deelnemers	66.369	63.249
Voorziening voor pensioengerechtigden	255.289	248.538
Totale TV	571.542	519.568

De TV zijn contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur per ultimo van het boekjaar zoals voorgescreven in het nieuw Financieel ToetsingsKader (nFTK). Voor het fonds bedroeg het gewogen gemiddelde van de rente op basis van deze rentetermijnstructuur 0,12% (2019: 0,66%).

De Overige TV betreffen de voorziening voor zieke deelnemers. Vanaf 2019 wordt door TDV 5% van de ontvangen premie toegevoegd aan deze voorziening. Na twee jaar valt de betreffende toevoeging vrij, waarna deze kan worden aangewend voor de verwachte schadelast die ontstaat door arbeidsongeschiktheid.

Kortlopende schulden en overlopende passiva (11)

	31 december	31 december
	2020	2019
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2	2
Nog te betalen pensioenuitkeringen	334	275
Derivaten (5)	942	0
Overige schulden	242	229
	1.520	506

Alle overige schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar met uitzondering van de post "Nog te betalen uitkeringen" (maximaal 5 jaar).

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

TDV heeft een doorlopende verbruikleenovereenkomst met Caceis N.V., Amsterdam. Per 31 december 2020 waren effecten uitgeleend voor een bedrag van € 0 (2019: € 5.776). Caceis heeft per dezelfde datum zorg gedragen voor een zekerheidsstelling over de waarde van de uitgeleende effecten ad € 0. TDV belegt in Private Equity. Hiertoe zijn verplichtingen aangegaan voor een maximumbedrag. Betalingen hierop vinden gespreid over een aantal jaren plaats. Ultimo 2020 stond nog een bedrag van € 1.490 aan verplichtingen open waarop mogelijk nog een betaling opgevraagd kan worden.

TDV heeft met een aantal partijen voor onbepaalde tijd overeenkomsten afgesloten waar mogelijk betalingsverplichtingen uit voort kunnen vloeien. De belangrijkste overeenkomsten zijn die met BNP Asset Management, NNIP (Altis), VEC, AxyWare en PQR. In totaal bedraagt de jaarlijkse verplichting met deze partijen € 380 (incl. BTW). Daarnaast loopt er een huurovereenkomst tot 2023 met een jaarlijkse verplichting van € 52.

2.4.4 Toelichting op de staat van baten en lasten
(bedragen x € 1.000)

Premiebijdragen van werkgever en werknemer (12)

	2020	2019
Basispensioenregeling	9.687	8.775
Ploegentoeslagregeling	10	10
Overige premies	4	7
Reguliere premiebijdragen	9.701	8.792
Ontvangen koopsommen overgangsregeling TOP-SUM(O)	17.927	1.219
Totale premiebijdragen	27.628	10.011
Te ontvangen premie conform ABTN (gedempte premie)	9.414	8.885
Zuiver kostendekkende premie	14.729	11.155

Te ontvangen premie conform ABTN: actuariële kostprijs (€ 5.496) plus kostenopslag (€ 238) plus solvabiliteitsopslag VEV (€ 1.331) plus een opslag voor de voorwaardelijke onderdelen (€ 2.444).

Zuiver kostendekkende premie: actuariële kostprijs RTS (€ 11.874) plus kostenopslag (€ 238) plus solvabiliteitsopslag VEV (€ 2.617).

Op advies van de actuaris wordt vanaf 2016 bij de vaststelling van de premie ten aanzien van de dekking van de pensioenuitvoeringskosten eerst de vrijval van excassokosten meegenomen. Mocht deze vrijval onvoldoende zijn om de pensioenuitvoeringskosten te dekken, dan dient er een kostenopslag toegevoegd te worden.

Bovengenoemde premies dienen vergeleken te worden met de ontvangen reguliere premiebijdragen. De ontvangen premiebijdragen zijn lager dan de zuiver kostendekkende premie. Dat komt doordat TDV de premie berekent op basis van een gedempte premie. Hierbij wordt uitgegaan van een verwacht rendement voor de komende 5 jaar. Dit gemiddelde was per ultimo 2019 hoger dan de door DNB vastgestelde rentetermijnstructuur per ultimo 2019. De rentestanden per ultimo 2019 zijn de uitgangspunten voor de premie over 2020.

De feitelijk ontvangen reguliere premie (€ 9.701) was hoger dan te ontvangen premie conform ABTN (€ 9.414).

Beleggingsresultaten voor risico van het fonds (13/14)	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Beleggings-kosten	Totaal
2020				
Vastgoedbeleggingen	2.413	-909	-101	1.403
Aandelen	1.222	4.944	-549	5.617
Vastrentende waarden	4.471	2.157	-232	6.397
Overige beleggingen	-47	0	0	-47
Derivaten	1.347	17.820	-170	18.998
	9.406	24.012	-1.051	32.367
2019				
Vastgoedbeleggingen	2.198	8.860	-156	10.902
Aandelen	3.190	48.848	-417	51.621
Vastrentende waarden	4.042	18.049	-252	21.839
Overige beleggingen	-43	0	0	-43
Derivaten	6.715	8.921	-209	15.427
	16.102	84.678	-1.034	99.746

Beleggingskosten (14)

	2020	2019
Bewaarloon en provisies	74	88
Vermogensbeheer	561	514
Salarissen / sociale lasten	267	262
Controle en advies	84	83
Overige	66	70
	1.051	1.055

Naast bovengenoemde kosten, worden er ook kosten gemaakt door beleggingsfondsen waarin TDV belegt. Bij veel fondsen worden deze kosten rechtstreeks ten laste gebracht van de beleggingsresultaten en komen daardoor niet tot uitdrukking in bovenstaande opsomming.

Pensioenuitkeringen (15)

	2020	2019
Ouderdompensioen	13.066	13.008
Partnerpensioen	4.650	4.868
Wezenpensioen	14	18
Afkopen	201	174
	17.932	18.068

Pensioenuitvoeringskosten (16)

	2020	2019
Salarissen / sociale lasten	267	262
Pensioenadministratie	91	102
Controle en advies	171	168
Overige	118	117
	646	650

De kosten zijn verantwoord in het jaar waar zij betrekking op hebben.

Medewerkers

Bij TDV waren per 31 december 2020 6 personen werkzaam (2019: 6). Uitgedrukt in fte's bedroeg dit 5 (2019: 5). Deze medewerkers zijn in dienst van Trivium en gedetacheerd bij TDV. De loonkosten worden (voor 90%) aan TDV doorbelast. Alle werknemers zijn werkzaam in Nederland.

Kosten onafhankelijke accountants

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	Accountants	Overig netwerk	Totaal
2020	0	0	0
Controle van de jaarrekening	53	0	53
Andere controlewerkzaamheden	0	0	0
Fiscale advisering	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	0	0
Totaal	53		53
2019			
Controle van de jaarrekening	69	0	69
Andere controlewerkzaamheden	0	0	0
Fiscale advisering	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	0	0
Totaal	69	0	69

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2020, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

In het honorarium voor 2020 zijn de minderkosten van de controle van de jaarrekening over 2019 van € 3,5 opgenomen. Deze minderkosten zijn in de jaarrekening van 2020 verwerkt.

Verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het pensioenfonds, de aangesloten onderneming en hun bestuurders. Behoudens premiefacturatie en kostenverrekeningen vinden er geen andere transacties tussen de aangesloten partijen plaats.

Voor zover van toepassing zijn transacties met verbonden partijen tegen marktconforme voorwaarden gerealiseerd.

Inzake de vergoedingen van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting onder "Vergoedingen". Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders.

Vergoedingen

Bestuursleden die niet in dienst zijn van Trivium ontvangen een vaste vergoeding. Voor 2020 bedroeg deze vergoeding in totaal € 18 (2019: € 18). Bestuursleden die in dienst zijn van Trivium ontvangen geen aparte vergoeding voor hun bestuurswerkzaamheden.

De vergoeding voor leden van het Verantwoordingsorgaan die niet in dienst zijn van Trivium bedroeg € 1 (2019: € 2) en die voor de leden van de beleggingsadviescommissie die niet in dienst zijn van Trivium € 60 (2019: € 45).

2.4.5 Risicoparagraaf

(bedragen x € 1.000)

Solvabiliteitsrisico

TDV is onderhevig aan vele risico's. De belangrijkste doelstelling van TDV is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor de realisering van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit.

Het belangrijkste risico voor TDV is het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat TDV niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen.

Ter dekking van de verschillende risicofactoren dienen pensioenfondsen extra vermogen (buffers) aan te houden. Conform artikel 131 van de Pensioenwet, bestaan deze buffers uit het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) en het vereist eigen vermogen (VEV).

Het MVEV is afhankelijk van de risico's die het fonds loopt. Het gaat hierbij om risico's met betrekking tot sterfte en arbeidsongeschiktheid, maar ook financiële risico's die worden gelopen over de beleggingen. TDV heeft het MVEV per ultimo 2020 berekend op 4,1%.

Onder het nFTK worden pensioenfondsen tevens getoetst op het VEV. De toets op het VEV leidt via een aantal risicofactoren uiteindelijk tot het VEV. Deze risicofactoren betreffen het renterisico, het risico zakelijke waarden, het valutarisico, het grondstoffenrisico, het kredietrisico en het verzekeringstechnische risico. Het VEV is bepaald aan de hand van het zogenaamde standaardmodel. Hierbij wordt uitgegaan van het maximum zoals berekend onder de strategische beleggingsmix en zoals berekend onder de feitelijke mix. Het VEV voor TDV bedraagt per ultimo 2020 20,5%. De samenstelling van het VEV ziet er als volgt uit:

	2020	2019
S1: Renterisico	3.500	9.705
S2: Zakelijke waarden risico	89.328	80.327
S3: Valutarisico	24.925	18.976
S4: Grondstoffenrisico	0	0
S5: Kredietrisico	34.026	39.792
S6: Verzekeringstechnisch risico	18.472	16.785
S10: Risico actief beheer	13.762	14.386
Totaal volgens wortel formule A	116.988	114.490
Technische Voorzieningen (B)	571.542	519.568
Vereist eigen vermogen (A / B)	20,5%	22,0%

De daling t.o.v. 2019 is grotendeels veroorzaakt door een lagere rente.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat pensioenfondsen lopen ten gevolge van de wijziging van de marktrente. Een daling van de marktrente betekent dat de pensioenverplichtingen hoger worden gewaardeerd en vice versa.

Indien de beleggingen in dezelfde mate zouden bewegen als de verplichtingen, zou er geen renterisico bestaan. Echter omdat de omvang van de verplichtingen groter is dan de omvang van de rentedragende bezittingen en veelal de looptijd van de verplichtingen langer is dan de looptijd van de rentedragende bezittingen, is dit meestal niet het geval en is er sprake van een mismatch tussen de rentegevoeligheid van de verplichtingen en bezittingen.

Het is gebruikelijk om de omvang van deze mismatch uit te drukken in duration. Bij TDV was de omvang van de mismatch per ultimo 2020 ongeveer 9,7 jaar. Dat betekent in concreto dat als de rente met 1%-punt daalt (stijgt) de verplichtingen met ongeveer 9,7% meer stijgen (dalen) dan de waarde van de totale bezittingen.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat de waarde van de bezittingen daalt door veranderingen in de markten waarin belegd wordt. Door de beleggingen over meerdere markten te spreiden wordt voorkomen dat het fonds sterk afhankelijk is van één markt. Wel is het zo dat een aantal markten een bepaalde samenhang vertonen, waardoor een daling van een markt ook leidt tot een daling van andere markten. Er zijn echter ook markten die juist tegengesteld op elkaar reageren. In het eerste kwartaal van 2020 vertoonden de meeste markten een grote samenhang en was de demping van het marktrisico door spreiding over diverse markten zeer beperkt. TDV spreidt haar vermogen over een veelheid van markten en er zijn maxima gesteld aan het gewicht dat in één markt belegd mag worden.

Valutarisico

Valuta vormen een potentieel risico omdat alle verplichtingen in euro's luiden en een deel van de beleggingen genomineerd is in vreemde valuta. Bij TDV komt een groot gedeelte van het valutarisico voort uit posities in beleggingsfondsen. In veel van deze fondsen wordt geheel of gedeeltelijk in vreemde valuta belegd. Een aantal fondsen is genoteerd in buitenlandse valuta. TDV ontvangt regelmatig een opgave van de valutaire verdeling van deze fondsen. Het valutarisico van de dollar, de yen en het Britse pond was over 2020 voor het grootste gedeelte structureel afgedekt. Belangrijkste overblijvende valutarisico's betreffen valuta van Aziatische en opkomende landen. In het laatste kwartaal van 2020 is de afdekking van yen en de dollar geleidelijk verminderd naar aanleiding van een verandering in strategisch beleid ten aanzien van valuta-afdekking. Per 31 december 2020 besloegen de in buitenlandse valuta genoteerde beleggingen ongeveer 18,9% (2019: 13,5%) van het totaal belegd vermogen (na valuta-afdekking). Dit is als volgt opgebouwd:

	2020
Valutaexposure voor valuta-afdekking	230.801
Valuta-afdekking	108.748
Valutaexposure na valuta-afdekking	122.053

Deze opstelling is gebaseerd o.b.v. de FTK rapportage waarbij het zogenaamde volledige look through principe wordt gehanteerd.

Kredietrisico

Dit betreft het risico van financiële verliezen voor TDV als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop TDV vorderingen heeft. De grootste kredietrisico's voor TDV schuilen in potentie in de portefeuille vastrentende waarden. Er zijn echter strikte criteria gesteld aan de kwaliteit van de leningnemers. Voor de leningnemers zijn criteria aangelegd ten aanzien van de rating zoals vastgesteld door onafhankelijke ratingbureaus en is er een maximumpercentage van het vermogen dat geleend mag worden aan één geldnemer. Een overzicht van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille staat vermeld op pagina 49.

Bij het afhandelen van beleggingstransacties wordt in principe gehandeld op basis van levering tegen betaling. Hierdoor is het tegenpartijrisico minimaal. Bij een beperkt aantal beleggingsfondsen is dit overigens niet mogelijk. Het kredietrisico op een beleggingsfonds is echter geringer dan dat op een gewone tegenpartij.

Het risico bij handel in futures is sterk ingeperkt door dagelijkse afrekening via een bankrekening van TDV.

Bij het afsluiten van renteswaps is het kredietrisico beperkt tot de eventuele winst op de transactie. Hiertegenover staat onderpand dat de tegenpartij moet storten op rekening van TDV.

Concentratierisico

Grote posten kunnen leiden tot concentratierisico. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2,5% van het balanstotaal uitmaakt.

Per 31 december 2020 betreft dit de volgende posten:

	2020	
Blackrock US (Ex CW) Fund	72.448	11,2%
Blackrock Europa (Ex CW) Fund	35.581	5,5%
CBRE Dutch Residential Fund	34.499	5,3%
ASR Hypothekenfonds	28.135	4,3%
Wellington European Equity Fund	26.496	4,1%
BNPP European Small Cap Fund	23.677	3,7%
Kempen European Property Fonds	18.531	2,9%
SLI European Corporate Bond SRI Fund	16.822	2,6%
Kempen European High Dividend Fonds	16.071	2,5%
Colchester Local Markets Bond Fund	15.708	2,4%

Verzekeringstechnische risico's

TDV hanteert voorzichtige grondslagen bij de bepaling van de technische voorzieningen. Er wordt gewerkt met de overlevingstafels van het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG Prognosetafel 2020) rekening houdend met de ervaringssterfte van TDV. Echter deze tafels kunnen niet actueel genoeg blijken te zijn. Dit is in 2009 en 2010 gebleken met de bekendmaking van nieuwe overlevingskansen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de nieuwe AG Prognosetafels. Hierdoor heeft TDV moeten besluiten om de TV met in totaal € 27.600 te verhogen. De nieuwe prognosetafels houden rekening met een verdere stijging van de levensverwachting. Hierdoor zouden in de toekomst zulke grote correcties zoals zich in 2009 en 2010 hebben voorgedaan, niet meer voor moeten komen. Het kan echter goed zijn dat ook deze tafels te conservatief blijken te zijn. Dat bleek wederom in 2012 toen TDV opnieuw € 4.800 aan de TV moest toevoegen voor de hogere levensverwachting. Ontwikkelingen in de medische wetenschap spelen hierbij een belangrijke rol en deze zijn moeilijk te voorspellen.

Actief beheer

Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles die worden ingenomen ten opzichte van de strategische portefeuilles verstaan. De mate van actief beheer wordt doorgaans bepaald aan de hand van de tracking error. De tracking error meet de mate van afwijking tussen het rendement van een beleggingsportefeuille en het rendement op een normportefeuille. Een lagere tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen norm ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van een norm afwijkt. Een hogere tracking error impliceert daarmee een hogere mate van actief risico.

Het VEV voor actief beheer wordt bepaald als het maximale verlies door actief beheer dat met een waarschijnlijkheid van 2,5% zal optreden. Dit verlies wordt bepaald met behulp van de (ex-ante) tracking error.

Liquiditeitsrisico

TDV keert pensioenen uit. Daarvoor zijn liquide middelen nodig. In het beleggingsbeleid wordt hiermee rekening gehouden door te streven naar een constante stroom aan beleggingsinkomsten. Mochten de inkomsten niet toereikend zijn, dan kan een gedeelte van de beleggingsportefeuille verkocht worden. Het merendeel van de beleggingen wordt dagelijks op de financiële markten verhandeld en kan dus dagelijks te gelde gemaakt worden. Voor een aantal beleggingsfondsen waarin belegd wordt, bestaat één keer per maand de mogelijkheid om te verkopen.

Bij een aantal niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen vergt liquidatie een langere periode. Bijzondere omstandigheden daargelaten kan minstens 70% van het belegd vermogen binnen één maand liquide gemaakt worden.

2.4.6 Actuariële analyse

	2020	2019
Resultaat op premies en koopsommen (17)		
Benodigde premies en koopsommen	-25.985	-10.250
Feitelijke premies en koopsommen	27.628	10.011
	1.643	-239
Resultaat op toeslagen (18)		
Benodigd voor toeslagen	-63	-2.623
Resultaat op kosten (19)		
Beschikbaar door excasso-opslag en premie	646	650
Pensioenuitvoeringskosten	-646	-650
	0	0
Resultaat op levenskansen (20)		
Verzekeringen met langlevensrisico	2.115	-1.235
Verzekeringen met kortlevensrisico	189	1.320
	2.304	85
Resultaat op interest (21)		
Benodigde interest	1.679	1.082
Wijziging marktrente	-58.817	-61.221
Directe en indirecte beleggingsopbrengsten	33.419	93.277
Beleggingskosten	-1.051	-1.055
	-24.770	32.083
Resultaat op arbeidsongeschiktheid (22)	-328	-7
Overige resultaten (23)	11.430	-29
Totaal resultaat	-9.784	29.270

Toelichting op de actuariële analyse

(bedragen x € 1.000)

Resultaat op premies en koopsommen (17)

Het resultaat op premies en koopsommen is het verschil tussen aan de ene kant de van werkgevers en werknemers in het boekjaar ontvangen nettobijdragen en aan de andere kant het voor de tijds-evenredige opbouw van de pensioenaanspraken benodigde bedrag.

Het resultaat op de reguliere premie was € 2.184 negatief. Dit verlies is veroorzaakt door de sterke daling van de rente. Op de ontvangen koopsommen voor het voorwaardelijk pensioen werd een positief resultaat van € 3.827 behaald.

Resultaat op toeslagen (18)

Per 1 januari 2021 zijn de opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers en gewezen deelnemers en de pensioenuitkeringen van pensioengerechtigden niet verhoogd. Het licht negatieve resultaat heeft te maken met de indexatie van het directiepensioen.

Resultaat op kosten (19)

De vrijval van de excasso-opslag uit de TV was niet voldoende om de werkelijke pensioen-uitvoeringskosten te dekken. Het verschil (€ 238) is als opslag aan de premie toegevoegd.

Resultaat op levenskansen (20)

Dit resultaat wordt verklaard doordat de werkelijke sterfte afwijkt van de verwachte sterfte. Het resultaat bestaat uit een positief resultaat op langlevens (ouderdomspensioen en ingegaan partnerpensioen) van € 2.115 en een positief resultaat op kortlevens (nieuwe ingang van partnerpensioen) van € 189. Uit het positieve resultaat op lang leven kan worden geconcludeerd dat er bij het fonds meer verzekerden zijn overleden (dit betreft zowel gepensioneerden als partners van (oud) deelnemers) dan op grond van de gehanteerde overlevingstafels werd verwacht. Het positieve resultaat op kort leven betekent dat er een lager bedrag aan partnerpensioenen is ingegaan dan verondersteld. Opmerkelijk is de grote omslag van het resultaat op lang leven en ten opzichte van 2019. In 2019 werd er op lang leven een verlies geleden. Dit zou verband kunnen houden met de coronapandemie, maar daar is (nog) geen bewijs voor.

Resultaat op interest (21)

Het resultaat op interest is gelijk aan de behaalde netto beleggingsopbrengsten, verminderd met de mutatie in de TV vanwege de daling van de marktrente gedurende het boekjaar (van 0,66% naar 0,12%) en verminderd met de technisch benodigde interest voor één jaar (-0,325%).

Door de daling van de rente stegen de TV sterk. Dit kon niet worden goedge maakt door het beleggingsresultaat.

Resultaat op arbeidsongeschiktheid (22)

Het resultaat op arbeidsongeschiktheid wordt verklaard door invaliderings- en revalideringsgevallen, de wijziging van arbeidsongeschiktheidspercentages, het vrijvallen van een deel van de voorziening voor zieke deelnemers en de correctie voor de loonindex voor inactieve deelnemers. Het negatieve resultaat is grotendeels veroorzaakt door de cao-loonsverhoging over 2019 en 2020 die geëffectueerd is in het pensioengevend salaris per 1 januari 2020.

Overige resultaten (23)

Het positieve resultaat komt vrijwel geheel voort uit de overgang naar de nieuwe Prognosetafel van het KAG (11.376).

2.4.7 Gebeurtenissen na balansdatum

De technische voorzieningen zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van DNB per 31 december 2020 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. DNB heeft toegelicht dat de rentetermijnstructuur de komende jaren in vier stappen wordt gewijzigd. Een wijziging die volgt uit het advies van de Commissie Parameters. Tezamen met het effect van de verwachte daling van het tienjaars-voortschrijdende gemiddelde van de rente zal een verhogend effect op de technische voorzieningen ontstaan wat een drukkend effect op de dekkingsgraad van ongeveer 1% per jaar zal hebben. Per 1 januari 2021 bedroeg dit effect 0,9%.

Per 31 maart 2021 is wederom een herstelplan bij DNB ingediend, gebaseerd op de financiële situatie per eind 2020. Ook uit dit herstelplan komt naar voren dat de beleidsdekkingsgraad naar verwachting ruim binnen de wettelijke termijn van 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. DNB heeft per 19 mei 2021 ingestemd met het herstelplan.

Het bestuur van TDV heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld op 17 juni 2021 te Deventer.

Het bestuur,

F.C.L. Terpstra, voorzitter

M. Bankers

A.M.J. de Bekker

B.P. Hess, secretaris

W.J. Lugtenburg-Sanders

W.J. Morkin

H.J. Veld

3. Overige gegevens

3.1 Resultaatbestemming

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het pensioenfonds. Het bestuur bepaalt jaarlijks de bestemming van het resultaat.

3.2 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds TDV te Deventer is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2020.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds TDV, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 3.200.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 95.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-personregel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuariel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet met uitzondering van artikel 132 (vereist eigen vermogen).

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds TDV is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen.

Amsterdam, 27 mei 2021
drs. J.J.M. Tol AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V.

3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds TDV

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Pensioenfonds TDV (hierna ook: "het pensioenfonds") te Deventer gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds TDV op 31 december 2020 en van de staat van baten en lasten over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds TDV zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 3,2 miljoen. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 0,5% van de som van het stichtingskapitaal, de reserves en de technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit dat deze relevant is voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 95.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
<p>Waardering van beleggingen</p> <p>De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan naast beursgenoteerde effecten uit belangen in beleggingsfondsen en derivaten.</p> <p>In de algemene toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In paragraaf 2.4.2.2 zijn de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet.</p>	<p>Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ beoordelen van de monitoring door het bestuur van de uitvoering van het beleggingsbeleid; ▪ beoordelen van de effectieve werking van interne beheersingsmaatregelen bij het pensioenbureau. Voor zover relevant en mogelijk hebben wij gebruikgemaakt van de ontvangen ISAE 3402 type II rapportages; ▪ voor beursgenoteerde effecten: toetsen van de juiste waardering van de beleggingen gebaseerd op marktnoteringen; • voor de beleggingen in beleggingsfondsen: vaststellen dat de waarderingsgrondslagen van de beleggingsfondsen overeenkomen met die van het pensioenfonds en dat de waarde per participatie volgens de laatste door een onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekening overeenkomt met de door het pensioenfonds gehanteerde waarde; ▪ voor de derivaten: beoordelen of de gehanteerde waarderingsmethoden en technieken geschikt zijn om binnen de geldende verslaggevingsregels te komen tot de marktwaarde van deze beleggingen. Daarnaast uitvoeren van re-pricing waarvoor wij een eigen waarderingsspecialist hebben ingeschakeld; ▪ toetsen of de in de jaarrekening opgenomen toelichting in overeenstemming is met de geldende verslaggevingsregels.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
<p>Waardering van de technische voorzieningen</p> <p>De technische voorzieningen, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen, zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds.</p> <p>In de algemene toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In paragraaf 2.4.2.3 zijn de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de technische voorzieningen uiteengezet.</p>	<p>Bij de vaststelling van de nauwkeurige waardering, waaronder de toereikendheid, van de technische voorzieningen hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaaris, hebben wij zijn onafhankelijkheid in de rol van certificerend actuaaris vastgesteld en hebben wij de bevindingen en het certificeringsrapport met hem besproken.</p> <p>Door ons is tevens nagegaan of:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaaris worden gehanteerd bij het certificeren van de actuariële berekening van de technische voorziening voor pensioenverplichtingen, daarvoor geschikt zijn; ▪ de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; ▪ de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; ▪ administratieve gegevens zijn afgestemd met de opgave van externe partijen en de werkgever.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie bestaande uit het bestuursverslag, de overige gegevens en bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van het bestuur en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur met betrekking tot de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels

moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit

is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 17 juni 2021

Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. C.A. Harteveld RA

4. Bijlagen

4.1 Begrippenlijst

Actief beheer: Bij het beheer van het vermogen wordt afgeweken van de benchmark met de bedoeling om een hoger resultaat te bereiken dan het resultaat van de benchmark.

(Koninklijk) Actuarieel Genootschap ((K)AG): Vereniging van actuarissen.

Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN): In deze, door de wet verplicht gestelde nota, worden naast de actuariële aspecten van de reglementaire pensioenen ook de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem, de uitvoeringsovereenkomst, de opzet van de administratieve organisatie en interne controle en het beleggingsbeleid beschreven.

Actuariële grondslagen: Dit zijn de veronderstellingen die de actuaris gebruikt bij de vaststelling van de pensioenverplichtingen en de pensioenpremie. Deze veronderstellingen hebben onder meer betrekking op de gehanteerde rekenrente, de kansstelsels en de kostenopslagen.

Actuaris: De actuaris combineert economische en wiskundige technieken en is gespecialiseerd in verzekeringswiskunde. De actuaris bepaalt koopsommen en premies voor pensioenverplichtingen, verricht risicoanalyses en bepaalt toekomstige pensioenverplichtingen.

Afkoop: Afkoop van pensioenrechten is het vervangen van de toekomstige betalingen door betaling van een bedrag ineens.

AFM (Autoriteit Financiële Markten): De AFM is toezichthouder op het gedrag van en de informatieverstrekking door alle partijen op de financiële markten in Nederland.

AOW (Algemene Ouderdomswet): De AOW is een volksverzekering die geldt voor alle ingezetenen van Nederland en voor degenen die in dienst zijn van een Nederlandse werkgever en wordt gefinancierd door middel van het omslagstelsel. De AOW voorziet in uitkeringen bij ouderdom.

Asset allocatie: De verdeling van beleggingen over verschillende beleggingscategorieën.

Asset Liability Management (ALM): ALM omvat het beleggings-, indexatie- en premiebeleid, waarbij rekening wordt gehouden met de ontwikkeling van de bezittingen (assets) en verplichtingen (liabilities) van het pensioenfonds in samenhang met de economische omstandigheden en de risicohouding van het pensioenfonds.

Beleggingsfonds/-instelling: Een beleggingsfonds/-instelling verzamelt geld van meerdere beleggers en belegt dit namens hen.

Beleidsdekkingsgraad: Gemiddelde van de dekkingsgraad over de voorgaande 12 maanden.

Benchmark: Een objectieve maatstaf voor zowel de samenstelling als de performance van het belegde vermogen, ter vergelijking met de prestaties van beleggers.

Bewaarloon: Bedrag dat men aan zijn bank of commissionair verschuldigd is voor het hebben van een effectenrekening of effectendepot.

Buffer: Extra vermogen dat dient te worden aangehouden ter dekking van beleggingsrisico's.

CDC-regeling (Collective Defined Contribution-regeling): Pensioenregeling waarbij de werkgever jaarlijks de overeengekomen premie aan het fonds afdraagt, maar verder geen enkele andere verplichting jegens het fonds heeft.

Code Pensioenfondsen (Code): De Code bestaat uit 65 normen. Doel van de Code is om de kwaliteit van het functioneren van het pensioenfondsbestuur te verbeteren en daarbij het vertrouwen van alle direct belanghebbenden, maar ook van de maatschappij in het algemeen, te behouden en te versterken. De Code is te vinden op de website van de Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen <http://mcpf.nl/publicaties/>.

Collateral management: Beheer van onderpand. Manier om het kredietrisico op tegenpartijen uit hoofde van derivatentransacties te beperken. Het risico is dat de tegenpartij op afloopdatum niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen. Het collateral reduceert dit risico doordat er gedurende de looptijd van de transactie door de tegenpartij onderpand wordt gestort ter dekking van de marktwaarde van de transacties.

Compliance dienstverlener: Een onafhankelijke al dan niet interne toezichthouder die (actief) toetst of de gedragscode en/of wettelijke regelingen met betrekking tot koersgevoelige informatie en privé effectentransacties worden nageleefd.

Contante waarde: Het bedrag dat op dit moment nodig is om in de toekomst betalingen mee te kunnen verrichten, waarbij rekening is gehouden met de actuariële grondslagen.

Dekkingsgraad: De procentuele verhouding tussen het aanwezige pensioenvermogen en de technische voorzieningen.

Dekkingstekort: Een fonds heeft een dekkingstekort indien het eigen vermogen kleiner is dan 5% van de technische voorzieningen.

De Nederlandsche Bank (DNB): Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan dat onder andere de naleving van de Pensioenwet bewaakt.

Derivaten: Afgeleide financiële instrumenten, dat wil zeggen financiële contracten, waarvan de waarde wordt afgeleid van een onderliggende waarde (bijvoorbeeld een aandeel), een referentieprijs of een index (bijvoorbeeld de AEX-index). De bekendste vormen van derivaten zijn opties, futures contracten en forward contracten.

Duration: Aanduiding van de koersgevoeligheid van vastrentende waarden als gevolg van veranderingen in de rentestand in relatie tot de resterende looptijd.

Eigen vermogen: Pensioenvermogen minus de technische voorzieningen.

Ervaringssterfte: Correctiefactoren voor ervaringssterfte worden toegepast om de overlijdenskans van een verzekerde bij het fonds te verlagen.

European Central Bank (ECB): De ECB is de centrale bank voor de Europese gemeenschappelijke munt, de euro.

Excasso: Het verzorgen van uitbetalingen anders dan uit dienstverbanden, zoals pensioen-, VUT-, WAO/WIA- en lijfrenteuittkeringen.

Federal Reserve (Fed): Stelsel van federale banken in de VS welke fungeren als centrale bank voor de VS.

Franchise: Het drempelbedrag (deel van het jaarsalaris) waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt.

Fte (Fulltime-equivalent): Een rekeneenheid waarmee de omvang van een functie of de personeelssterkte kan worden uitgedrukt.

Fund of Funds: Een beleggingsfonds dat in beleggingsfondsen belegt.

Future: Een verhandelbare overeenkomst tussen twee partijen om een bepaalde onderliggende waarde te kopen of te verkopen op een vooraf afgesproken tijdstip in de toekomst tegen betaling van een eveneens vooraf overeengekomen prijs. Futures contracten worden verhandeld op een beurs.

Gedragscode: De code bevat voorschriften ter voorkoming van belangenconflicten en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie.

Haalbaarheidstoets (HBT): Deze toets geeft inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. In de HBT worden berekeningen gemaakt op basis van het deelnemersbestand over een periode van 60 jaar. Per geboortegaargroep wordt het verwachte pensioenresultaat uitgerekend.

Hedgefonds: Fonds waarbij gebruik wordt gemaakt van een breed scala aan beleggingsstrategieën en -instrumenten om onder alle marktomstandigheden een absoluut (positief) rendement te behalen.

Herstelplan: Plan om op termijn een reservetekort (lange termijn) en/of dekkingstekort (korte termijn) weg te werken.

Herverzekerde rechten: Pensioenverplichtingen die ondergebracht zijn bij een verzekeringsmaatschappij.

High Yield obligaties: Obligaties met een credit rating van BB en lager.

IORP II: Europese richtlijnen voor pensioenfondsen.

Koopsom: Eenmalige betaling om een pensioenaanspraak mee in te kopen bij de uitvoerder van een pensioenregeling. De eenmalige betaling van een koopsom dient hetzelfde doel als de periodieke betaling van premies, namelijk de financiering van pensioenen.

Kostendeekkende premie: Hiermee wordt de premie bedoeld die nodig is om volledig te kunnen voldoen aan de onvoorwaardelijke en - in voorkomende gevallen - voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst. Deze premie bestaat, kort samengevat, uit de actuarieel benodigde premie voor de inkoop van het onvoorwaardelijk deel van de uit de pensioenovereenkomst voortvloeiende pensioenverplichting, een opslag voor solvabiliteit, een opslag voor uitvoeringskosten en de actuarieel benodigde premie voor het voorwaardelijk deel van de pensioenovereenkomst.

Liquide middelen: Gelden die niet belegd zijn en op rekening van het fonds bij een bankinstelling staan.

Matching-portefeuille: Beleggingen die worden ingezet om het renterisico van TDV te beperken.

Middelloonregeling: Pensioenregeling waarin de hoogte van het (behaalbare) ouderdomspensioen is gebaseerd op de gemiddelde pensioengrondslag die tijdens het deelnemerschap aan de pensioenregeling heeft gegolden.

Minimaal te ontvangen premie: Te ontvangen premie zoals beschreven in de ABTN.

Minimaal vereist eigen vermogen (MVEV): Wettelijk minimum vereist eigen vermogen zoals vastgelegd binnen het nFTK.

Nieuw Financieel Toetsingskader (nFTK): Benaming van het nieuwe toezichtregime dat van toepassing is op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen.

Normportefeuille: De inrichting van de beleggingsportefeuille naar verschillende beleggingscategorieën die in het jaarlijkse beleggingsplan staat. De normportefeuille geldt als richtlijn voor de beleggingsportefeuille. De daadwerkelijke portefeuille mag binnen een vooraf vastgestelde bandbreedte ten opzichte van de norm afwijken.

Over-/onderweging: Een hoger of lager belang in een beleggingscategorie dan overeenkomt met de normportefeuille van het pensioenfonds.

Paritair bestuur: Het bestuur dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgever, werknemers en pensioengerechtigden.

Pensioenfederatie: De Pensioenfederatie behartigt namens de pensioenfondsen de belangen van deelnemers, gepensioneerden en gewezen deelnemers. De Pensioenfederatie is voortgekomen uit een samenwerking van de koepels voor ondernemings- (OPF), beroeps- (UvB) en bedrijfstakpensioenfondsen (VB).

Pensioenfonds van de Metalektro (PME): Het pensioenfonds dat de pensioenregeling uitvoert voor alle werknemers van ondernemingen binnen de bedrijfstak Metalektro, met uitzondering van grafici, vakantiewerkers en bestuurders van NV's en BV's. Voor ondernemingen bestaat de mogelijkheid dispensatie aan te vragen voor de verplichte deelname aan de bovengenoemde pensioenregeling.

Pensioengerechtigde: Persoon voor wie het pensioen is ingegaan.

Pensioengevend salaris: Het vaste jaarsalaris inclusief vakantietoeslag.

Pensioengrondslag: Pensioengevend salaris minus de franchise. De pensioengrondslag vormt de basis voor de berekening van het pensioen en de pensioenpremie. Voor de berekening van de pensioengrondslag wordt het pensioengevend salaris afgetopt (2020: € 110.111).

Pensioenresultaat: Het totaal aan verwachte uitkeringen ten opzichte van de som van de verwachte uitkeringen bij volledige pensioenopbouw conform de pensioenregeling en volledige prijsindexatie. Dat wil zeggen dat bij een score van 100%, een deelnemer een volledig geïndexeerd pensioen mag verwachten.

Pensioenvermogen: Het saldo van de belegde middelen, vorderingen en schulden.

Pensioenwet (PW): Afkorting voor Pensioenwet, de wet waarin de wettelijke bepalingen zijn opgenomen die pensioenfondsen dienen na te leven.

Performance: Berekeningsmethode waarbij zowel de inkomsten als de gerealiseerde en niet-gerealiseerde vermogensmutaties worden uitgedrukt als percentage van het tijdsgewogen geïnvesteerde bedrag.

Premie: De jaarlijkse bijdrage van werkgever en werknemers aan het pensioenfonds.

Private Equity: Beleggingen in niet ter beurze genoteerde ondernemingen.

Reële dekkingsgraad: In de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als pensioenverplichting. Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat TDV voldoende vermogen heeft om aan de pensioenverplichtingen te voldoen én om de pensioenen volledig te verhogen met de verwachte stijging van de prijzen.

Renteafdekking: Vermindering/eliminatie van het renterisico.

Renterisico/-mismatch: Omdat de omvang van de verplichtingen groter is dan de omvang van de rentedragende bezittingen en veelal de looptijd van de verplichtingen langer is dan de looptijd van de rentedragende bezittingen, is er sprake van een mismatch tussen de rentegevoeligheid van de verplichtingen en bezittingen.

Renteswap (Interest Rate Swap): Transactie waarbij leningen tegen elkaar worden geruild. De koper betaalt een korte rente en ontvangt een lange rente.

Rentetermijnstructuur (RTS): Tabel (of grafiek) die het verband geeft tussen de looptijd van een lening enerzijds en de rente van de lening anderzijds.

Reservepositie: Het verschil tussen het aanwezige pensioenvermogen en het vereist eigen vermogen

Return-portefeuille: Beleggingen waarmee, met inachtneming van limieten die gesteld zijn aan het risico, een zo hoog mogelijk rendement nagestreefd wordt.

Securities lending (verbruikleen): Het uitlenen van effecten waarbij het juridische eigendom wordt overgedragen, maar het economische eigendom in bezit van het fonds blijft.

Service Level Agreement (SLA): Overeenkomst waarin de kwaliteit van de diensten die door een leverancier worden geleverd is vastgelegd.

Solvabiliteitstoets: Een door de actuaire opgestelde toets met betrekking tot de toereikendheid van het eigen vermogen om de aangegane pensioenverplichtingen op langere termijn te kunnen nakomen.

Technische voorzieningen (TV): Voorziening voor pensioenverplichtingen plus alle overige verplichtingen van het fonds.

Toeslagen: Verhoging van een pensioen of van een aanspraak op pensioen op grond van een in het pensioenreglement omschreven regeling.

Ultimate Forward Rate (UFR): DNB schrijft deze rente voor om de pensioenverplichtingen mee te berekenen. Bij de UFR-methode wordt de rekenrente voor de pensioenvoorzieningen boven een looptijd van 20 jaar nog maar deels bepaald door de marktrente. Het andere deel komt uit een model.

Uitvoeringsovereenkomst: Overeenkomst tussen Trivium Packaging Netherlands B.V. en Pensioenfonds TDV omtrent de uitvoering en financiering van de pensioenregeling(en).

Uniform Pensioenoverzicht (UPO): Pensioenopgave zoals afgesproken tussen pensioenfonds en verzekeraars om pensioenopgaven makkelijker vergelijkbaar en optelbaar te maken.

Verantwoordingsorgaan (VO): Het VO adviseert het bestuur over beleid en de gevolgen daarvan voor deelnemers. Het Verantwoordingsorgaan geeft vooraf advies, maar oordeelt ook achteraf of het bestuur goed gehandeld heeft.

Vereist eigen vermogen (VEV)/Vereiste dekkingsgraad: Het eigen vermogen/de dekkingsgraad waarbij met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen een periode van een jaar over minder vermogen beschikt dan de hoogte van de TV.

Vereniging van Pensioengerechtigden van Pensioenfonds TDV (VPP-TDV): De VPP-TDV vertegenwoordigt pensioengerechtigden en gewezen deelnemers van Stichting Pensioenfonds TDV.

Visatiecommissie (VC): Commissie die het functioneren van het bestuur toetst. De VC wordt benoemd door het bestuur en bestaat uit ten minste drie onafhankelijke deskundigen.

Voorziening voor pensioenverplichtingen (VPV): Bedrag dat aanwezig moet zijn om samen met de toekomstige premieontvangsten aan de reeds bestaande pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Waardeoverdracht: Het conform de wettelijke overdrachtsregels overdragen van de contante waarde van pensioenaanspraken wanneer een werknemer van werkgever wisselt. Pensioenaanspraken worden afgekocht door de pensioenuitvoerder van de oude werkgever en de afkoopwaarde wordt rechtstreeks overgedragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever.

Wet Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA): Deze wet vervangt sinds 29 december 2005 de Wet op Arbeidsongeschiktheid (WAO). De WIA kent twee aparte regelingen: de WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten) en de IVA (Inkomensverzekering Volledig Arbeidsongeschikten).

Zuiver kostendekkende premie: Zie het begrip "kostendekkende premie".

Jaarverslag 2020

Uitgave:
Stichting
Pensioenfonds
TDV